ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 84 (7992)
АПРЕЛИИН 7
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Малшадай хүндэтэй уялга

Мяханай абтаса —малай тарганһаа
Малай таргаласа — харууһанай һайнһаа

Малай үбэлжэлгын эгээн бэрхэ-...лтэй, эгээл харюусалгатай үе ...нөө ябажа байна. Олонхи кол-...уудта үбһэ тэжээл бага болоо. ...этэй хамта, мал олоороо түрэжэ, ...хозно ниитын һүрэгэй тоо улам ...энэ. Эгээл нимэ үедэ колхозууд ...ай үбэлжэлгые үнгэргэжэ байн-...

Колхозуудай бодото байдалые ха-...жа үзэхэдэ, зарим нютагуудта ...л олоороо туража, мүн үхэжэшье ...йна. Карл Марксын нэрэмжэтэ ...хоздо үбэлжэлгын тон муугаар ...эргэгдэжэ байһан тухай мэдээ-... манай редакцида Баргажанһаа ...обо. Энэ колхоздо аяар 1000 га-... хони, хурьгад парзалаа. Мүн ... аймагай Сталинай нэрэмжэтэ ...хоздо мянгаад хони, хурьгад ...эн байна. Эдэ хоёр колхозуудта ...ртэ бодо олон малынь үбэлдөө ...ажа, хүсэ шадалаа бараад, мүн ...үүлжэ, үхэжэшье байха юм. Мүн ...играйн аймагай «Улаан Эрхи-...», Иволгын аймагай «Комму-...зм» колхозуудта үбэлжэлгэ гар-...айгаар үнгэржэ байна. Респуб-...ын зарим колхозуудта олон ма-... туража, мүн гарзалжа байһа-... гол шалтагаан юуб? Түбхын тү-...ндэ малай харууһалга, эдеэлүүл-... муугаар эмхидхэгдэһэнһээ боло-... Хэдэ хэдэн колхозууд бии бай-... үбһэ тэжээлээ буйлуулангүй, ...лда бүхэлеэр эдюулнэ. Туража ...далгүй болоһон малаа һүрэг-...нь илгажа, саг соонь һайн ха-...һалга, эдеэлүүлгэ эмхидхээгүй ...ха юм. Гадна, зарим колхозуу-... хүтэлбэрилэгшэд халуун намар-... эхилээд, үбһэ тэжээлээ бул-...ень һайнаар бүридхэжэ, нормын ...ор, зүбөөр гаргашалжа шадаа-... байгаа. Кабанскын аймагай ...оммунизм» колхоз энээндэ барим-... боложо үгэнэ. Энэ колхоз үбһэ-...шье, солоомотойшье байгаа һэн. ...д, тэрэнээ намар-үбэлдөө хайша ...эгээр гаргашалжархёод, мүнөө ...оходо тэжээлгүй болообди гэл-...кэ тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд гэ-...элдэнэ. Хэтэрхэдээ, зарим кол-...уудта бии байһан ниитын тэ-...элые урижэ, хоролтодо оруулжа ...һаншье баримтанууд ушарна. ...оомоёо һүрилэнгүй орхижорхи-... мүртөө тэрэнээ фермынгээ дэр-... зөөлгые таһалдуулжа, малаа ...эд эдеэлүүлдэггүй колхозууд То-...н аймагта бии байна. Мүн ку-...узын силосые ниитын малда ...улхын орондо, ондоо тээшэнь ...жэ, колхознигуудта хубаажа ...на гэһэн мэдээсэл Зэдын айма-... Дзержинскиин нэрэмжэтэ кол-...һоо абтаба.

...бһэ тэжээлэй тон бага болоод ...һан мүнөө үедэ силос, солоо-... урижэ байха гээшэ гэмтэ хэрэг ...оно. Имэ ябадалые дары бо-...улха, хэрбээ колхозно ниитын ...ай тэжээлые ондоо тээшэнь ури-... тараажа байһан баримтын хаа-...ые үзэгдөө һаань, тимэ юумэ ...э байһан гэмтэ хүнүүдые хэһээ-...эрид шанга хэмжээ абаха хэрэг-...

Малай гарзалха ябадалые бо-...улха ямар арга боломжонууд ...өө бии байнаб? Нэгэдэхеэр, малай харууһалгые эрид һайжаруулхэ хэрэгтэй. **Туража хүсэ шадал багатай болоһон малые һүрэгүүдһээнь дары илгажа амяарлаад**, тэдэндэ һайн тэжээл буйлуулжа, амтатай шэмэтэй болгоод эдюулхэ шухала. Тиихын тулада тураһан малые эгээл эрхим һайн малшадта даалгажа үгэхэ хэрэгтэй. «Хоёрдохёор, **хагда, ожорһо, боролжо, бургааһа, шэлбүүһэ ехээр сабшажа, эдэ тэжээлые үйрүүлэн бутаруулжа**, дэбтээжэ буйлуулаад, малда эдюулхэ шухала. Энэ хүдэлмэридэ колхознигуудай олоороо гаралгые эмхидхэхэ, комсомолецууд, залуушуулые элсүүлхэ хэрэгтэй. Малай нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ арга боломжо хаа хаанагүй бии гээшэ. Энээндэ МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой. Мүнөө үедэ бүхы кормозапарнигууд, солоомо отолдог, ороохо үйрүүлдэг машинануудые бултыень ашаглаха шухала. Мүн колхозуудта бии байгаа силосые нээжэ, энэ үнэтэ тэжээлые зүбөөр гаргашалха, малдаа нормын ёһоор үгэхэ хэрэгтэй.

Малай, илангаяа нарай малай гарзалха ябадалые болюулха үшөө нэгэ арга боломжо юуб гэхэдэ, **байрыень һайжаруулха хэрэг** болоно. Энэ талаар дутагдалнууд манайда олон. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай зарим колхозуудта байрынь нойтон шииггэй, мүн хүйтэн халууһайнь тааруулагдаагүй дээрэһээ боложо, олон хурьгад гарзалһан байха юм.

Мүнөө үедэ хаа хаанагүй саһан хайлажа, хээрын хагдан элбэгээр гараба. Энэ хадаа малай һайн тэжээл мүнөө боложо үгэхэ байна. Тимэһээ **малай адуулгые тон һайнаар эмхидхэхэ, бэлшээрее зүбөөр хэрэглэхэ** шухала. Мүн бэлшээридэ ябажа шадахагүй малдаа хагда сабшажа эдюулхэ хэрэгтэй. Колхозуудта, МТС-үүдтэ бии байгаа эдэ бүхы арга боломжонуудаа бараниень хэрэглэхын хажуугаар зоотехническэ заабарие зүбөөр хэрэглэбэл, малажалай мэргэжэлтэ бүхэнэй үнэн зүрхэнһөө оролдожо ажаллаад байбал, малай тураха, үхэхэ ябадал болюулагдаха, үбэлжэлгэ бүхыдөө амжалтатайгаар шиидхэгдэхэнь лабтай.

Колхозуудай правленинүүд, партийна организацинууд мүнөө үедэ малажалдаа эгээл һайн, шэлэгдэмэл, үнэн сэхэ хүнүүдээ, коммунистнуудые, комсомолецуудые олоорнь эльгээжэ, нэгэшье мал хороохогүйн түлөө бүхы оролдолгоёо гаргаха, доторойнгоо арга боломжонуудые бараниень ашаглаха ёһотой.

Нүхэд, малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд! Таанадта тон ехэ хүндэтэй, эгээл харюусалгатай ажал даалгагданхай гээшэ. Ниитынгээ һүрэг малые таанадта үнэн зүрхэнһөө найдажа үгөөд байһан бүхы колхознигууд тан тээшэ хаража, ажал хүдэлмэриинтнай хойноһоо хинажа байна гээшэл. Таанадай нэгэшье мал үхүүлээ һаа, тэдэнэр дураа гутана, муугаар ажаллаа гэлсэнэ.

Колхознигуудайнгаа хүндэтэ найдабарие харюулыт, нүхэд малшад!

Дээдэ тушаалта г-н Ги Молледэ, Французска Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэдэ

ПАРИЖ

Тунисай бэеэ даанхай байдал тухай франко-тунисска Протоколой ...56 оной мартын 20-до баталагдаһантай дашарамдуулан үнэн сэдь-... амаршалгые хүлеэн абахыетнай Дээдэ тушаалта Таниие гуйнаб.

Тунисска асуудалые эб найрамдалай, Франциин ба Тунисай ара-...дай хани барисаанай оршон байдалда гуримшуулха хэрэгтэ зорюу-...һан французска правительствын энэ ябуулгые советскэ правитель-... һайшаана.

Н. БУЛГАНИН, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

Дээдэ зэргэтэ Мохаммед Ламин пашада, Тунисай бейдэ

ТУНИС ГОРОД

Тунисай бэеэ даанхай байдалай соносхогдоһонтой дашарамдуулан, ...кэ арадай, минии өөрымни үнэн сэдьхэлэй амаршалгые тогтоон ...ыетнай Дээдэ зэргэтэ Таниие гуйнаб.

Советскэ Союзай арадууд бэеэ даанхай Тунисай һалбаран мандаха ...гэ али бүхы амжалта туйлахыень тунисска арадта хүсөөд, Советскэ ...циалистическэ Республикануудай Союз Тунис хоёрой хоорондо хани ...ой харилсаан хүгжэхэ байха гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

К. ВОРОШИЛОВ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

КПСС-эй XX съездын резолюци бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

Бурят-Монголой түрэнэй номой ... КПСС-эй XX съездын резолюциие бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба.

Швециин Премьер-Министр Т. Эрландер Москваһаа мордобо

Швециин Премьер-Министр Т. Эрландер Советскэ Союз дотор аяншалаад, удаань эхэ орондоо бусахаар апрелиин 5-да Москваһаа мордобо. Тэрээнтэй хамта дотоодын хэрэгүүдэй Министр Г. Хедлунд һамгантаяа, Швециин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын политическэ таһагые даагша Г. Ярринг һамгантаяа, Премьер-Министрын өөрынь секретарь У. Пальме, Швециин МИД-эй худалдаа наймаанай таһагай 2-дохи секретарь Г. Лорентцон, Швециин Премьер-Министрын дэргэдэ хэблэлэй хэрэгые эрхилдэг тусхай түлөөлэгшэ С. Фрикиус гэгшэд мордолсобо.

Швециин ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Центральна аэродром дээрэһээ Премьер-Министр Т. Эрландерые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо М. З. Сабуров, СССР-эй министрнүүд В. Г. Бакаев, Н. П. Дудоров, В. П. Елютин, Ф. Г. Логинов, Г. М. Орлов, ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников, Гадаадын худалдаа наймаанай министрын нэгэдэхи орлогшо С. А. Борисов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын Скандинавска оронуудай таһагые даагша М. Г. Грибанов, СССР-һээ Швецидэ байдаг посольствын советник Н. М. Луньков, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Протоколой начальник Е. А. Тарабрин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын протокольно таһагые даагша Ф. Ф. Молочков, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников, советскэ болон гадаадын журналистнууд мордохуулба.

Швециин Премьер-Министрые Швециһээ СССР-тэ байдаг Посольствын хүдэлмэрилэгшэд, гадаадын гүрэнүүдһээ СССР-тэ байдаг дипломатическа түлөөлэлгын газарнуудай толгойлогшонор мордохуулалсаа.

Швециин Премьер-Министр Т. Эрландерые мордохуулха үедэ аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаһан, Швециин ба Советскэ Союзай Гүрэнэй гимннүүд наадагдаһан байна.

Т. Эрландер аэродром дээрэ микрофоной дэргэдэ үгэ хэлээ.

Т. Эрландерай хэлэһэн үгэ

Господин Премьер-Министр!

Эндэ, Москвада бидэнэрэй үнгэргэһэн мартагдашагүй үдэрнүүдэй түлөө, мүн тэрэшэлэн шведскэ бүхы делегациие тон ехээр хүндэлжэ айлшалуулһанай түлөө Танда, Советскэ Союзай бүхы түлөөлэгшэдтэ Москваһаа мордохоёо байхадаа үнэн сэдьхэлэй баясхалан хүргэнэб. Советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй сэхэ танилсаһан ябадал хадаа намда, Дотоодын хэрэгүүдэй министр Г. Хедлундда тон үнэтэй байба. Бидэнэрэй тусхайташье, мүн юрыншье хэлсээнүүд хани ёһоной, бэе бэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө гэжэ үшөө дахин хангалтатайгаар тэмдэглэхые хүсэнэб. Энэ ёһо заншал саашадаашье манай арадуудай хоорондо оршон мандажа байха гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэб.

Баһа дахин баясхалан хүргэнэб, господин Премьер-Министр!

***

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо В. С. Семенов, СССР-һээ Швецидэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. К. Радионов, Швециһээ СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Р. Сульман Швециин Премьер-Министр Т. Эрландертай Советскэ Союз дотор ябалсаха байна.

Премьер-Министртэй хамта Советскэ Союз дотор аяншалхын тулада шведскэ хэблэлэй бүлэг түлөөлэгшэд мордолсобо.

(ТАСС).

ВОЛГО-АКТЮБИНСКА НУГАДА САДУУД ТАРИГДАНА

АСТРАХАНЬ, (ТАСС). Волго-Ахтубинска нугада миллион хахад шахуу гектар газар зургаадахи табанжэлдэ ашаглагдахаар хараалагдана. Энэ үрэжэл һайнтай газар дээрэ садууд, виноградууд ехээр таригдаха юм. Мүнөө колхозно садуудай хойноһоо хабарай харууһалга хэгдэжэ эхилэнхэй. Мүн 200 гектар талмай дээрэ шэнэ садууд таригдахаар бэлэдхэгдэжэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ областиин зарим колхозууд сад тариха тусхай звенонуудые эмхидхэһэн байгаа. Тэрэ хэмжээ-ябуулгын һайн байһыень ажалай дүй дүршэл харуулаа. Тимэһээ областиин колхоз бүхэндэ энэ жэлдэ тусхай звенонууд бии болгогдохо юм.

★ Пылжит Жалсанова ★

Үнеэн бүриһөө 1673 литр һү һааба

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ фермын һаалишад ганса Сэлэнгын аймаг соо бэшэ, харин бүхы республика дотороо суурхадаг. Тэдэнэй нэгэн һаалишан П. Жалсанова 1955—1956 оной ажахын жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 5 мянган литр һү һааха уялга абаһан юм. Нүхэр Жалсанова уялгаяа дүүргэхын түлөө зоримгойгоор оролдожо, үнгэрэгшэ зургаан һарын туршада үнеэн бүриһөө 1673 литр һү һаагаа. Энэнь нёдондоиойхидо орходоо 1,5 дахин ехэ болоно. Мүнөө даажа байһан арбан үнеэдэйнь олонхинь тугаллаа.

Нүхэр Жалсанова ажалдаа түрүү арга хэрэглэхые хододоо оролдодог. Мүнөө үнеэдынь үдэрэй хоёр һаагдана. — Урдань үнеэдээ үдэртөө гурба дахин һаахада ажал ехэ байдаг аад, һүн мүнөөнэйхиһөөн— хоёр дахин һааһанда орходоо һү багаар абадаг һэмбди, гэжэ Пылжит Жалсанова хөөрэнэ. Тугалнуудынь эхэеэ хүхэнгүйгөөр түлжүүлэгдэжэ, мүнөө тобир тарган, зариманиинь буруугай шэнээн болошонхой. Ингэжэ һаалишан П. Жалсанова жэшээтэ һайнаар ажаллажа, уялгаяа дүүргэхын түлөө оролдожо байна.

Д. Самбуев.

Оронойммнай полинууд дээрэ

Үдэр үнгэрхэ тудам оронойммнай полинууд дээрэ хабарай полевой хүдэлмэринүүд бүри үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа эхилэнхэй. Энэ хүдэлмэри гансашье урда районуудта бэшэ, мүн оронойммнай бусадшье районуудта эхилбэ.

***

Владивостогһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, далайн захаархи урда районуудта түрүүшын тракторна агрегадууд тарянай поли дээрэ гараба. Молотовско районой колхозуудта мянгаад шахуу гектар шэнииcэ, ячмень болон овёс таригдаһан байха юм. Тарилга ехэнхидээ хэрээһэлүүлэн хэгдэнэ.

***

Кабардада наратай дулаан үдэрнүүд болобо. Республикын колхозууд намарай культурануудта үтэгжүүлгэ оруулна, тарянайнгаа полиие уһална.

**

Красноярска хизаарай колхознигууд болон механизаторнууд хабарай тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдые хэжэ эхилээ. Тэрэшэлэн хизаарай колхозуудай бүхы полевой стануудта столово, улаан булан, библиотекэ бэлэн болгогдоо, мүн радио оруулагдаа.

☆

Черкасска областиин колхозууд намарай таряа тариһан арбаад мянган гектар газарта түрүүшын шэмэтэ тэжээл оруулба. Хүрьһэндэ үтэгжүүлгэ оруулха хүдэлмэридэ авиаци үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

(ТАСС).

Советскэ түрүүшын экскаватор

КОВРОВ. (ТАСС). Хорин табан жэлэй саада тээ, 1931 ондо «Ковровец-1» гэжэ советскэ түрүүшын экскаватор Ковровско экскаваторна заводой хашаа сооһоо гараһан юм.

Мүнөө энэ экскаватор Казанска түмэр замай харгын конторын участогта ажаллана. Энэ 75 тонно шэгнүүртэй, туйлай ехэ машина юм.

Эгээн түрүүшын советскэ экскаватор Сагаан далайн канал барилга, Туркестано-Сибирскэ түмэр харгы болон бусад томо барилганууд дээрэ ажаллаһан байна.

—Һайнаар хүдэлмэрилнэ даа,— гэжэ хорин гурбан жэлэй туршада энэ машинада ажаллаһан А. Н. Николаев мэдүүлнэ.

Газарай хүрьһэндэ шииг нойто элбэгээр бария

☆

Түрүү тракторна бригадада

Үшөөтэйн машинно-тракторна станцида нүхэр Шестаковой тракторна бригадын механизаторнууд хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто, шанар һайнтайгаар дүүргэхэ, колхозой барилгада эрхимээр туһалалсаха гэһэн уялга абаад, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Мүнөө энэ бригадын гэшүүд Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо барилга хэнэ, кукуруза тариха газар дээрэ шэбхэ гаргана, хүрьһэндэ шииг нойто барихын тулада эртын борнойлго борнойлоод, 60 гектарта лущени хэнэ.

Тус бригадын трактористнууд П. Т. Вершинин, Ц. Д. Ранжуров, П. Д. Заболотский гэгшэд борнойлно, тарянай узуурта лущени хэнэ. Тэдэнэр түрүүшын зуугаад гектар борнойлоод, 60 гектарта лущени хээд байна.

Тэрэшэлэн кукуруза ургуулха комсомольско-залуушуулай звеногой участок дээрэ хүдэлмэрилжэ, 200 тонно шэбхэ тракторaар гаргагдаба.

Механизаторнууд колхоздо 60 метр утатай, 14 метр хүндэлэнтэй шулуун склад бариха уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлжэ эхилээ. Тэдэнэр нүхэ малтаад, складай һууриень табижа эхилээ. Мүн эдэнэй хүсөөр барилгын шулуун бэлдэгдэнэ, зөөгдэнэ.

Складай барилга дээрэ мүнөө 20 хүн хүдэлнэ. Тэдэнэй дунда Загребин, Шахмаев, Мария, Валентина Хороших болон бусад һайнаар хүдэлмэрилжэ, нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ.

Ц. Жамбалов,
КПСС-эй Зэдын аймкомой инструктор.

☆ ☆

Бэеэ зэһэнхэйбди

Кяхтын МТС-эй тракторна бригаданууд поли дээрээ гараһаар үнихэнэй. № 8 ба № 9 тракторна бригаданууд эртын борнойлго эхилжэ байнхай. Үглөө мүнөө бусад бригадануудта борнойлго эхилхэ юм.

Сталинай нэрэмжэтэ болон «Красное знамя» колхозууд үрэһэ хүрэнгэеэ амбаарнуудһаа гартажа, һалхи наранда шанаржуулна. Мүнөө эдэ колхозуудта 800 гаран центнер үрэһэн энэ аргаар бэлэдхэгдээд байна.

«Красное знамя» колхоз кукурузынгаа поли дээрэ 830 тонно наг шэбхэ зөөжэ гартанхай. Мүн ороoһото культурануудай, хартаабхын, турнепс таригдаха поли дээрэ, сабшалангай газарта аргал шэбхэ гаргагдана.

А. Пахирко.

Алтайска хизаар. Шэнэ газар дээрэ байгуулагдаһан совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоод, ажалай эрхим амжалтануудые туйлаха уялга абанхай.

Совхозой үйлэдбэриин-финансова түсэбэй үндэһөөр тус тус бригадануудай түсэбүүд зохёогдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) тракторна бригадануудай бригадирнууд Н. Каныгин, Н. Алексейцев, А. Белов, Н. Лыгорев, 1-дэхи отделениин агроном Г. Абрамян, совхозой главна агроном В. Медведев, 2-дохи отделениин агроном А. Сиволобов, бригадир Г. Мальцев хабарай тарилгын түсэбүүдые хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

☆

Саянтынхид унжагайрһаар

ИВОЛГА. Хүтэлэй үбэрэй, Үбэр-Булагай полинууд нэлэнхыдээ харлажа, эргын борнойлго эхилхээр саг болобошье, Саянтын МТС-эй 9 тракторна бригадын оройдоо 4-нь полевой стандаа һая гараад байна. «ДТ-54» маркын 2 трактор, тиихэдэ 1 «Беларусь», 1 «С-80» тракторнууд запасной часть дутуутай дээрэһээ заһагдангүй, мүнөө хүрэтэр МТС-эйнгээ газаа байһаар.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд тус МТС-эй харьяата колхозуудта угаа хангалтагүйгөөр үнгэргэгдөө. Мянган тонно наг шэбхэ поли дээрэ гаргаха түсэбтэй аад, оройдоо арбаад мянган тонно гаргаад лэ байна.

Үрэһэ хүрэнгэ тарилгада түйсэд хүрэхөөр хаагдаһан байбашье, тэрэниие сэбэрлэхэ, тарилгын шанарта хүргэхэ, нара-һалхинда гаргажа дулаасуулха хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Жэшээлбэл, «8-ое Марта» колхоздо 240 центнер шэнииcэ, «Коммунизмда»—500 центнер овёс, «Улаан Оронгодо»—400 центнер хара таряан тарилгын шанарта хүргэгдөөдүй байһаар. Үрэһэнэй таряае хороор угаажа эхилхэ саг болобошье, хоронуудынь мүнөө хүрэтэр асарагдаадүй.

Кукуруза тарилгын талаар нёдондо тус МТС-эй харьяата колхозуудта ехэхэн алдуу эндүү гаргагдаһан, кукуруза бирагүйгөөр ургаһан байгаа. Теэд тэрээнһээ эндэхи колхозуудай правлени, парторганизацинууд зохихо тобшолол хэнэгүй. Мүнөө хүрэтэр кукурузын үрэһэн абтажа дүүрээдүй.

Р. Белозёрский.

Ленинизмдэ үнэн байдаг ушарhаа Коммунистическэ парти илаа, илажа байна

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бүхы партийна организацинууд, бүхы советскэ арад нэгэн hаналтайгаар hайшаан угтаа. Городской ба районно партийна организацинуудта хаа хаанагүй партийна эдэбхитэдэй суглаанууд болоо, партийна эхин организацинуудай суглаанууд боложо дүүрэхэ дүтэлэнхэй. Манай партиин бата нэгэдэлые, өөрынгөө дайшалхы штаб—ленинскэ Центральна Комитедээ тойрожо партиин нягтаар жагсанхай байhые эдэ суглаанууд элирхэйлэн харуулна. Съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ гэжэ бүхы коммунистнуудай эрид шиидэнхэй байhыень эдэ суглаанууд тодоруулан харуулна. Коммунистическэ байгуулалтын талаар съездын хараалhан агуухэ программые бодото дээрэнь бэелүүлэгшэ олон миллион советскэ хүнүүдэй ажалай амжалтанууд тухай алдарта hайхан шэнэ шэнэ мэдээсэлнүүд үдэр бүри абтажа байна.

Арад зондо заха хизааргүй үнэн, ажалшадай имагта шухала эрилтэнүүдые хараада абадаг, арад түмэнтэй тон нягта холбоо барисаатай коммунистнуудай парти олониитые толгойлон ударидана. Коммунистическэ парти олон миллион советскэ хүнүүдые зоригжуулан эмхидхэжэ, Эхэ ороноо Ленинэй замаар найдамтай хүтэлбэрилнэ.

Коммунистическэ партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр советскэ арадай түйлаhан агуухэ илалтануудай эшэ үндэhэниинь Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл тушаа КПСС-эй XX съездын резолюци соо тон эли тодоор иигэжэ харуулагдан тайлбарилагданхай:

«Марксистско-ленинскэ hургаалые творческо ёhоор хэрэглэhэнэй, хамтааран хүтэлбэрилгын, парти доторой демократиин ленинскэ гол ёhонуудые нарин шангаар сахиhанай, манай партиин арад зонтой нягта холбоо барисаатай байха тухай Ленинэй заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлhэнэй үндэhөөр КПСС-эй ЦК-гэй ажал-ябуулгань амжалтатай байгаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Партимнай мүнхэ Ленинэй агуухэ тугые эдэ жэлнүүдтэ дээрэ мандуулжа ябаа».

Марксын, Энгельсын hургаалые улам хүгжөөн, В. И. Ленин марксистска наукые социалистическэ революциин шэнэ теорёор баяжуулаа, социализм ба коммунизм байгуулха гол асуудалые шэнжэлэн тодорхойлоо. Марксизм-ленинизм хадаа бүхы оронуудай хүдэлмэришэн ангиин ба ажалшадай имагта шухала эрилтэнүүдые научна ёhоор тодорхойлhон hургаал болоно. Марксистско-ленинскэ теори уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэхи шэнэ дүй дүршэлөөр, СССР-тэ коммунизм байгуулгын, арадай демократиин оронуудтахи социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэлөөр таhалгаряагүй баяжуулагдана.

Марксистска теоридо, ниитын хүгжэлтын объективнэ хуули ёhонуудта, уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй дүй дүршэлдэ түшэглэн, Ленин болбол хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы парти эмхидхэн байгуулхын тула асари ехэ хүдэлмэри хэhэн, тэрэнэй эмхидхэлэй гол ёhонуудые, стратеги ба тактикые тодорхойлон зохёоhон, партиие марксизмда үнэн байхаар, революционно шанга журам сахидаг байхаар хүмүүжүүлhэн, социализм ба коммунизм байгуулха аласай арга боломжонуудые тэрэнэй үмэнэ эли тодоор нээжэ үгэhэн байха юм.

Пролетарска марксистска парти бүридэн тогтоогдоходоо революциин болуутай байха үеэр манай ороной имагта шухала интересүүдтэ харюусаhан байна. Арадай эрхим хүбүүдэй зүгhөө табин жэлэй турша соо тон ехэ зоболон ба хохидол үзэжэ, баатаршалга гаргажа ба бэдэрэлгэ хэжэ бүридүүлhэн түүхэ дамжажа Россимнай имагта зүб революционно теори болохо марксизмые бодото дээрэнь бэелүүлэн мандуулаа.

Октябриин урда тээхи бүхы үе соо манай партиин бэелүүлhэн ажал-ябуулгань дүй дүршэлэйнгөө баялигай талаар дэлхэй дээрэ эгээн гайхамшаг байгаа, яахадааб гэхэдэ—ондоо ямаршье орон эдэ жэлнүүдтэ революционно дүй дүршэлэй талаар, ниитын хүдэлөөнэй хүгжэлтын эршэмтэй түргэнэй ба формонуудайнь олоной талаар иимэ ехэ юумые үзөөгүй юм.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин hүүлээр манай Коммунистическэ партиин бэелүүлhэн ажал-ябуулгань өөрынгөө удхын талаар бүри гайхамшаг тодорхой ба баян байжа, бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ бадаран харагдаа. Манай парти дэлхэй дээрэхи түрүүшын—хүдэлмэришэд ба таряашадай гүрэнэй засаглагша парти болоод, социализм байгуулха бүхэдэлхэйн түүхэтэ зорилго шиидхэжэ эхилээ hэн.

Экономическа талаараа гээгдэнги Россие түгэс хүсэтэ, түрүү социалистическэ гүрэн болгохо научна тодорхой программа зохёоhон байгаа. Коммунистическэ парти зохёон байгуулхы агуухэ түүхэтэ хэрэгтэ, социализм байгуулха ябадалда арад түмэниие зоригжуулан жагсаагаа.

Газартаряалангыешье шэнэдхэн эмхидхэжэ шадахаар, томо промышленность лэ социализмын ба коммунизмын имагта шухала материальна үндэhэ hуури боложо шадаха юм, «оронойнгоо электрификацилагдаад, промышленностьда, хүдөө ажахыда ба транспортда зорюулжа мүнөө сагай томо промышленностиин техническэ базын бии болгогдоод лэ байхадань, эсэслэн илахабди» гэжэ ленинизм заадаг. Научна теориие хүтэлбэри болгон, партимнай машината томо индустриие, үйлэдбэриин хэрэгсэл бүтээлгые булюу ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ гол хүсэнүүдээ табяад, ороноо индустриализацилхын түлөө тэмсэлые толгойлон ударидаhан байха юм. Ленинэй кооперативна түсэб бэелүүлэн, социалистическэ индустриин түгэлдэр ехэ хүсые ашатлан, партимнай хүдөө ажахыгаа социалистическэ ёhоор шэнэдхэн хубилгаха ябадалда олон миллион ажалша таряашадые элсүүлэн жагсаагаа. Ороной экономикын угаа ехээр хүгжэн дэбжэхэтэй хамта социалистическэ культура hалбаран бадараа, советскэ обществын оюун бодолой баялигууд улам ехээр урган мандаа.

Троцкистнуудай, зиновьевецуудай, баруунай оппортунистнуудай, буржуазно-националистнуудай, мүн капитализмые hэргээн бодхоохын түлөө тэмсэдэг бусад этэгээдүүдэй эсэргүүсэлтые бута сохижо, партимнай советскэ арадые агуухэ илалтада — социализмын илалтада асараа.

Ленинизмын үзэл сурталнууд партиие, арадые амгалан байгуулалтын жэлнүүдтэ зоригжуулаа. Советскэ хүнүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөе, бэеэ даанхай байдалые баатар габьяатайгаар аршалан хамгаалаа, тохёолдожо болохо фашистска боолшолгын аюулhаа хүн түрэлтэниие абараа.

Ленинизмын гол ёhые үндэhэ болгодог Коммунистическэ партиин политическэ, ажахын-эмхидхэлэй ажал-ябуулгань, тэрэнэй политикань коммунистическэ общество байгуулха гэhэн, арад зоной улам ургажа байгаа материальна, культурна эрилтые хангаха гэhэн эгээн дээдэ, арюун hайхан зорилготой байhыень советскэ хүнүүд өөhэдынгөө бодото байдал дээрэhээ үнэншэн мэдэрээ.

Мүнөө хүрэжэ ерээд, саашанхи шэнэ, үргэн ехэ горизонтые бидэнэй шэртэн хаража байhан, ерынгөө пангиин зорилго—коммунизмые бидэнэй хаража байhан тэрэ хяра үндэр тээшэ партиин хүтэлбэреэр манай ороной анха түрүүлэн дабшаhан зам алдартай аад, бэрхэтэй байгаа.

Коммунистическэ партиин политикын зүб байдагынь, марксизм-ленинизмын агуухэ hургаалда тэрэнэй үнэн байдагынь — манай хамаг амжалтануудай эшэ үндэhэн болоно.

***

Коммунистическэ партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй хамаг ажал-ябуулгань түүхые зохёон байгуулагшын, обществодохи материальна ба оюун бодолой бүхы баялигуудые бүридүүлэн хангагшын — арад түмэнэй революционно эршэ хүсэндэ гүн ехэ этигэлээр хододоо нэбтэрэнхэй байдаг. Олониитын бодото творчество хадаа ниитын хүгжэлтын гол үүсхэлшэ хүсэн болоно гэжэ ленинизм заана. Үнэнтэ, творческо социализм гээшэ арад түмэнэй өөhэдынь зохёон байгуулhан байдал болоно. Үнгэрhэн хэдэн арбаад жэлнүүдэй турша соо манай Эхэ ороной түйлаhан бүхы юумэн—ленинизмын гайхамшаг ехэ илалта, бүхы советскэ арадай, тэрэнэй шалгармал ударидагшын — Коммунистическэ партиин баатар габьяата хүсэлэлгын аша үрэ мүн.

— Бидэнэй түйлаhан бүхы юумые харахада, дэлхэй дээрэхи эгээн гайхамшаг хүсэндэ—хүдэлмэришэд болон таряашадай хүсэндэ түшэглэдэг байнабди, — гэжэ Владимир Ильич Ленинэй хэлэhэн гүн удхата үгэнүүд мүнөө тон хүсэтэйгөөр дуулдажа байна.

Хүдэлмэришэн анги таряашад хоёрой холбоо барисаае, манай орон дотор ажаhуудаг бүхы арадуудай хани барисаан ба нэгэдэлые бэхижүүлхэ гэhэн Ленинэй захяануудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэн, энэ гайхамшаг хүсые бодото дээрэнь бадаруулан мандуулаа. Партиин зүб политикые манай орон дотор бэелүүлhэнэй ашаар, советскэ обществын морально-политическэ нягта нэгэдэл байгуулагдаад, тэрэнэй бата бэхинь түүхээр шалгагдан, тодоруулагдаа.

Ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэн hүгэдэдэг ябадал И. В. Сталинай ажаллажа байhан hүүлэй үедэ үргэнөөр дэлгэрээд, үүсхэл ба эдэбхи ехээр гаргаха ябадалда hаад хээ, партиин болон арад зоной үүргые багадхадаг байгаа, зохёон байгуулхы хүдэлмэридэмнай бага бэшэ бэрхэшээлнүүдые нэмэжэ тохёолдуулаа, хэрэгтэмнай ехэхэн хохидол ушаруулаа. Гансал нэгэн хүнүүдтэ шүтэн hүгэдэдэг ябадалай үлэгдэлнүүдтэ эсэргүү эрид шууд тэмсэл үргэн олон арад зоной политическэ ба ажалай эдэбхиин шэнэ дэбжэлтэ үүсхээ. Партийна ба гүрэнэй ажабайдалда хамаатай ленинскэ гуримуудые, гол ёhонуудые партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй hэргээн, хүгжөөhэниинь коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай байна. Ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэн hүгэдэлгын хойшолонгуудые усадхан, Коммунистическэ партимнай шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгэ сэхэ шууд дэлгэрүүлжэ, гүрэнэй аппарадай хүдэлмэридэхи горьтойхон дутуу дунданууды, хүдөө ажахын ба промышленностиин зарим hалбаринуудай гээгдэhэн шалтагаануудые эрид шууд элирүүлээ, тэдэниие зайсуулха тодорхой аргануудые, бүхы социалистическэ үйлэдбэриин саашадаа хүсэтэйгөөр хүгжэхэ, гүрэнэй захиргаанай органуудые гарза багатай ба бүри hайн болгохо аргануудые хараалаа.

Партиин бэелүүлhэн, бүхы арад зоной дэмжэhэн хэмжээ-ябуулганууд социалистическэ байгуулалта дотор байдаг баян нөөсые хүсэд бүрин ашаглаха арга олгоно, ажахын байгуулалтын талаар hайн үрэ дүнгүүдые харуулна, Советскэ ороной экономико болон культурые саашадань дэбжүүлнэ.

Үнгэрэгшэ табанжэлнүүдэй түсэбүүдhээ далайсын ба темпынгээ талаар үшөө ехэ — зургаадахи табанжэлэй түсэб манай ороной үмэнэ маша ехэ арга боломжонуудые нээнэ. СССР дотор зургаадахи табанжэлэй hүүлшын жэлдэ 1950 онойхиhоо гурба дахин ехэ, дайнай урда тээхиhээ таба үлүүтэй дахин ехэ промышленна зүйлнүүд бүтээгдэхэ гэжэ хэлэбэл ойлгостой болохо бэээ. Жэл соо 11 миллиард пүүд орооhо таряан хуряагдан абтадаг болохо ёhотой. Социалистическэ индустриин шэнэ центрнүүд ороной зүүн зүгтэ тогтоогдохо, Сибириин хүсэтэ гол мүрэнүүд дээрэ мантан томо гидроэлектростанцинууд баригдаха юм. Хэдэн зуун жэл соо хүн зондо үрэ үгөөгүй байhан үргэн ехэ тала дайдада элбэг баян ургасатай таряалан эдеэшэн надхахал. Атомай гайхамшаг хүсэн советскэ хүнүүдтэ, амгалан ажалдань бүри ехэ аша туhа хүргэдэг болохо.

Агуухэ Ленин социалистическэ байгуулалтын, советскэ арадай, Коммунистическэ партиин илагдашагүй хүсэ шадалда хизааргүй ехээр этигэдэг байгаа. Капитализмтай амгалан ёhоной экономическа мүрысөө хэхэдээ социализм илаха гэжэ Ленин угаа ехээр этигэн хэлэдэг hэн. Иигэжэ уридшалан хэлэhыень бодото байдал гэршэлэн харуулна. Олон арбаад жэлнүүдэй туршада бүхы советскэ юумые муушалжа, социализмын амжалтануудые багадхахаяа хүсэжэ байhан хүнүүдшье энээниие нюужа шадахагүй байна. «Дайнай хойтохи 10 жэлэй туршада Росси дайнай hандаралые hэргээн бодхоогоод, хүндэ промышленностяа хүгжөөхэдөө үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые түйлаа,—гэжэ жэшээнь «Юнайтед Стейтс ньюс энд уорлд рипорт» гэhэн американска нүлөөтэ журнал hаяхан бэшээ hэн. —Ерэхэ табан жэл соо ородуудай түсэбүүдэй ёhоор промышленностинь Холбоото Штадуудайхиhаа нилээд ехэ болготдохо гэжэ хараалагданхай».

Нэгэ хүндэ промышленна продукциин хүртэлгөөр эгээн хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсэхэ ба ахижа гараха гэhэн СССР-эй экономическа гол шиидхэхэ замда зургаадахи табанжэл шухала алхам болохо байна.

Энэ зорилго түүхын тон богонихон болзорто шиидхэгдэжэ шадагдаха ба шиидхэгдэхэ ёhотойшье юм. Юундэ шиидхэгдэхэб гэбэл, советскэ арад партиингаа хараалhан түсэбүүдые өөhэдынгөө тон шухала хэрэг гэжэ хүлеэн абана, тэдэниие бэелүүлхын түлөө баатарлигаар тэмсэнэ. Тиин манай алдарта Коммунистическэ партидал адли тиимэ партяар хүтэлбэрилэгдэдэг арад өөрынгөө замда бүхы хаалта, бэрхэшээлнүүдые дабаха, коммунистическэ общество байгуулгын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэхэ байна.

***

Советскэ ороной городууд ба хүдөө нютагуудта, промышленна предприятинуудта, колхоз, МТС, совхозуудта политическэ болон ажалай угаа ехэ дэбжэлтэ боложо байна. Бүхы советскэ хүнүүд—коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ехэ эршэмтэйгээр угтаад, тэдэ шиидхэбэринүүдые шудалжа эхилбэ, тэдэнэй теоретическэ болон практическа удхашанарые шадаал hаа гүнзэгыгөөр ойлгохо, мэдэхэ гэжэ коммунистическэ байгуулалтын тодорхой зорилгонуудые өөhэдынгөө участогуудта шадаал hаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ тэжэ оролдоно. Партийна эхин организацинуудай суглаанууд, ажалшадай суглаанууд дээрэ коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд ехэ эдэбхи гаргана, эдэ суглаанууд партиин болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл тухай, КПСС-эй Центральна Комитедые тойрон партийна организацинуудай дайшалхы ёhоор, нягтаран жагсаад байдаг тухай гэршэлнэ.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд марксизм-ленинизмын мүнхэ сурталаар нэбтэрэнхэй. Тэдэ шиидхэбэринүүд Центральна Комитедые тойруулан партиемнай бүри нягтаар жагсаагаа, арад зонтой партиин холбоо барисае улам бэхижүүлээ. «Электросила» гэhэн Ленинградска заводой түмэршэ дархан Т. В. Горохов бүхы ажалшадай hанал бодолые мэдүүлэн, хүдэлмэришэдэй нэгэ суглаан дээрэ сэдьхэлээ хүдэлгэн иигэжэ хэлээ:

— Партиин XX съезд дээрэ абтаhан шиидхэбэринүүдэй үгэ бүхэниинь, мүр бүхэниинь этигэл, хүсөөр түгэлдэр байна, манай Эхэ ороной, советскэ арадай саашадаа hалбаран бадарха тухай анхарал оролдолгоор нэбтэрэнхэй. Ажалша советскэ хүнэй материальна болон духовно эрилтэнүүдые улам hайнаар хангаха тухай эсэшэ сусашагүй оролдохо ябадалhаа бүри нангин уялга гэжэ партида үгы юм.—Түрэл партимнай, шагныш! Ши манай омогорхол, манай алдар соло, манай этигэл найдабари гээшэш! Шинии шалгармал хүтэлбэреэр ябажа, бидэнэр арюун hайхан коммунистическэ ерээдүй тээшэ урагшаа дабшахабди. Манай ороной хүсые бүри ехэ болгохын, ажана байдалые улам hайжаруулхын тулада бүхы шадалаа зорюулхабди гэжэ шамдаа найдуулнабди.

Ородой түрүүшын революцида хабаадагшадай—партиин эгээн үнинэй гэшүүдэй КПСС-эй Центральна Комитедтэ хандажа бэшэhэн бэшэг hаяхан толилогдоо hэн. «Ленинэй hургадаг байhан ёhоор, съезднүүдэй хоорондо партиин гол ёhонуудые хамтаараа сахин, тайлбарилагша партиин Центральна Комитет хадаа сэсэн мэргэн ленинскэ политика бэелүүлнэ, арад зоноо социалистическэ общество хүсэд байгуулха ба манай орон дотор коммунизм байгуулгада орохо замаар хүтэлнэ, эб найрамдалай түлөө эдэбхитэйгээр, амжалтатайгаар тэмсэнэ, энэ тэмсэлыень бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадууд халуунаар дэмжэнэ гэжэ бидэнэр илангаяа ехэ баяртайгаар тэмдэглэнэбди...,—гэжэ тэрэ бэшэг дотор хэлэгдэнэ.

Бүхы советскэ арадтайгаа хамта сэсэн мэргэн Коммунистическэ партидаа хизааргүй ехэ дуратай байhанаа мэдүүлнэбди. «Манай үеын ухаан бодол, нэрэ түрэ, үнэн сэдьхэл» гэжэ энэ парти тухай Ленин иимэ hайнаар хэлээ hэн. Энэ манай түрэл парти советскэ арадые ленинскэ замаар коммунизмын арюун нангин хяра орой тээшэ хүтэлжэ ябана».

Партиин ажабайдалай ба ажал-ябуулгын демократическа гол ёhонуудые дахин хүсэд бэелүүлдэг болохо ба саашадань хүгжөөхэ тушаа, миин хооhоор захирха ба хүтэлбэридөө албан хойрог арга хэрэглэхэ ябадалда эсэргүүгээр, дутагдалнуудые далдалха ба бодото байдалые хэтэрхыгээр гоёохо ябадалда эсэргүүгээр, сэхэ шууд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлтэ дэлгэрүүлхын түлөө партиин Центральна Комитедэй бэелүүлжэ байгаа хэмжээнүүдэй hайн hайхан үрэ дүнгүүд улам тодоор харагдажа байна. Эдэ хэмжээнүүд үргэн ниитэ партийна зоной политическэ эдэбхиие улам ехэ болгоно, советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы үүсхэлые ба эршэ шадалые бадаруулна шэнэ юумэ үүсхэлгые али болохоор хүгжөөхэдэ туhална, даалгагдаhан хэрэгтэйнгээ түлөө коммунист бүхэнэй, советскэ хүн бүхэнэй харюусалгые нилээд дээшэлүүлнэ.

Коммунистнууд парти доторой демократи үргэнөөр дэлгэрүүлhэнэй үндэhөөр хүдэлмэриин албан хойрог арга методhээ арсан хахасаагүй хүнүүдые зоримгойгоор, сэхэ шууд шүүмжэлнэ, бии байhан дутагдалнуудые элирүүлнэ, ажахын болон культурна байгуулалтын бүхы hалбаринуудтахи манай ажал-ябуулгые hайжаруулхын, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ партийна организацинуудай хүтэлбэрилхы үүргэ дээшэлүүлхын тулада эдэ дутагдалнуудые тон түргэнөөр зайсуулха тодорхой арда замуудые хараална гэжэ мүнөө боложо байгаа партийна эдэбхитэдэй ба партийна эхин организацинуудай суглаанууд харуулна. Большевистскэ партийна, манай партиин агуухэ хэрэг тухай анхарал оролдолгоор нэбтэрэнхэй энэ сэхэ шууд, зоримгой шүүмжэлэлые али болохоор дэмжэхэ ба хүгжөөхэ хэрэгтэй.

Энээнтэй хамта шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгые зарим нэгэн доройтоhон этэгээдүүдэй элдэб хардалга хэхын, партида харша үгэнүүдые хэлэхын тулада хэрэглэхэеэ hэдэдэг баримтануудай хажуугаар миин гаража болохогүй. Жэшээлхэдэ, научна нэгэ лабораториин партийна организациин суглаан дээрэ сотруднигууд Авалов, Орлов, Нестеров ба Щедрин гэгшэд парти доторой демократиие партиин политикада, тэрэнэй ленинскэ үндэhэ hуурида эсэргүү хардалтата үгэнүүдые хэлэхын тула хэрэглэhэн байна. Партийна организациин коммунистнууд партида харша элэ hэдэлгэнүүдтэ дайшалхы ёhоор большевистскэ эбсэшэгүй байха ябадал хүсэд гаргаагүй Московско областной статистическэ управлениин партийна суглаан дээрэ Л. Ярошенко партида харша, хардалгата мэдүүлгэнүүдые хээ. Иимэрхүү мэдүүлгэнүүд бодото дээрээ бусадай хэлэhые дабталга—хилын саанахи хархис пропагандын ходол хэрэглэдэг муухай үгэнүүдые дабталга мүн.

Зарим нэгэн доройтоhон этэгээдүүд ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэлгые буруушааhан хэбэртэй аад, партиин политикын зүб байhанда hэжэглэхэ ябадал гаргана. Советскэ ороной түүхэтэ бүхы хүгжэлтэнь иимэрхүү харата муухай hэдэлгэнүүдые буруушаана, хэрэггүй муу арга хэрэглэдэг тиимэрхүү hэдэлгэнүүдые огтолон үгы хэнэ.

Партиин политикань тэрэнэй түүхын бүхы үедэ ленинскэ политика мүн байгаа, байнашье. Энэ политикые парти, тэрэнэй Центральна Комитет социализмын түлөө тэмсэхэ үедөө зохёоhон байна, энэ политика партиин хамтын сэсэн ухаанай бэелэл мүн болоно. Энэ политикын түгэлдэр бата хүсэниинь манай арадай агуухэ зохёон байгуулхы олон арбан жэлэй ажал-ябуулгын дүй дүршэлөөр шалгагданхай. Советскэ арадай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ амжалтанууд Коммунистическэ партиин политикын зүб байhые элеэр, этигэмэ тодоор гэршэлэн харуулна. Партимнай партийна болон гүрэнэй хүдэлмэридэхи, ажахын байгуулгадахи дутагдалнуудта эсэргүү, ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэлгын хойшолонгуудые зайсуулхын түлөө эрид шууд тэмсэнэ. Энэ баримта партиин тон хүсэтэй байhые, ленинизмдэ хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байhые гэршэлнэ. Мүнөө Коммунистическэ парти хэзээ хэзээнэйхиhээ бата нэгэдэлтэй, Центральна Комитедээ тойрон нягтаар жагсанхай байна.

Сэсэн мэргэн ленинскэ политикые бүхы партимнай нэгэн hаналтайгаар дэмжэнэ. Гэбэшье, зарим партийна организацинууд ганса нэгэн хүнүүдэй хэлэдэг гээгдэнхэй, харша hанал бодолнуудые хэрэгсээдэггүй, тиимэ hанал бодолнуудые элишэлдэггүй, партийнабэшэ мэдүүлгэнүүдые хэhэн хүнүүдтэ хайша хэрэгээр хандадаг баримтанууд үшөөл бии. Жэшээнь, коммунист Терновский тэгшэ Чкалов городой Дзержинскэ районой партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ буруу, бодото дээрээ хорото сэдьхэлтэй үгэ хэлээ. Тиигэбэшье, суглаанда хабаадагшад, тэдэнэй тоодо суглаанда байлсаhан Чкаловска областной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ, партиин обкомой тэшүүн нүхэр Жуков Терновскиин хэлээшэдэ шанга харюу үгөөгүй.

Партийна организацинууд хадаа Коммунистическэ партиин политикаhаа, марксистско-ленинскэ үзэл сурталhаа хадуурдаг али бүхы үзэгдэлнүүдтэй эрид шангаар тэмсэхэ ёhотой, КПСС-эй Уставай үндэhөөр партийна политикын бүхы асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ эрхэ сүлөө коммунист бүхэндэ үгтэнхэй. Зүгөөр, партимнай өөрынгөө дунда жэжэбуржуазна забхай ябадалые, тииhээ тиитэр антипартийна үгэнүүдые ганса нэгэн хүнүүдэй зүгhөөшье гараа hаань, хэзээдэшье тэсэдэггүй байгаа, тэсэхэшьегүй байна; асуудалнуудые сүлөөтэ ёhоор зүбшэн хэлсэлгые марксизм-ленинизмын сурталда харша номнол хэхэ сүлөө гээшэ гэжэ ойлгохо ябадалые партимнай тэсэхэгүй байна, ушарынь энэ хадаа партиин Уставай эрилтэнүүдтэ, тэрэнэй ёhо гуримуудта зүришэнэ.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: «Коммунизмын түлөө бодото тэмсэл хэхэ үедөө, түүхын шэнэ дүй дүршэлые, үнэн бодото байдалые согсолhоной үндэhөөр марксистско-ленинскэ теориие хүгжөөхэ зуураа, энэ теориин сэбэр байха ябадал нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр саашадаашье сахихыень Центральна Комитедтэ съезд даалгана. Тиихэтэй хамта, буржуазна идеологиин үзэгдэлнүүдтэ эсэргүү hуларшагүй шанга тэмсэл хэгдэхэ ёhотой».

Коммунистическэ парти хадаа нэгэн hаналтай коммунистнуудай hайн дуранай дайшалхы союз мүн. Коммунистическэ партида ороhон хүн бүхэн тэрэнэй гол ёhонуудай түлөө, тэрэнэй үзэл сурталай түлөө, тэрэнэй политикын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэхэ зэргэтэй. Коммунистическэ партида үнэн сэхэ байха үзэлөөр, марксистско-ленинскэ теориин үзэлөөр бүхы коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай уялга мүн.

Марксизм-ленинизм болбол советскэ арадай туг, зам заагша одон мүн. Научна коммунизмын үзэл сурталдэлхэйн бүхы түүхэдэ, бүхы хүн түрэлтэнэй хуби заяанда хүсэ ехэтэ hайн hайхан нүлөө үзүүлнэ.

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зэбсэгжэhэн Коммунистическэ парти, тэрэнэй Центральна Комитет советскэ арадые имагта зүб ленинскэ замаар—коммунизм тээшэ этигэл найдамтайгаар хүтэлнэ.

(Апрелиин 5-най «Правда»).

Эд бараа зээлэер үгэ... тухай Советско-Югославска Хэлсээн... Югославида Советс... Союз урьhаламжа... үгэхэ тухай хэлсээ... эсэслэн баталагдаб...

Эд бараа зээлэер үгэхэ тухай ... ветскэ Социалистическэ Респуб... канууудай Союзай Правительст... ба Югославиин Арадай Федерат... на Республикын Правительст... хоорондо хэгдэhэн аад, СССІ... Министрнүүдэй Соведээр батал... даhан Хэлсээе, мүн Югослав... Арадай Федеративна Республик... Советскэ Социалистическэ Рес... ликанууудай Союзай урьhалаі... үгэхэ тухай 1956 оной феврал... 2-то Москвада гар табигдаhан Х... сээе СССР-эй Верховно Сове... Президиум 1956 оной мартын 2... Указ гаргажа, эсэслэн баталаа.

Дурсагдаhан Хэлсээнүүдэй ёh... Югославида 30 миллион дол... урьhаламжа, ямаршье валюу... гү, али алтаар жэлэй 2 процент... сэтэйгөөр, 10 жэлэй болзороор ү... хэ болоо; 1956—58 онуудта СС... hээ 54 миллион долларай эд бар... зээлээр үгтэхэ юм. Югослави ха... зээлээр абаhан эд бараанай... сэнгые 10 жэлэй турша соо ту... байна.

РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерстводэ

Һургуулинуудта hуралсала... занятинуудые дүүргэлгэ... экзаменуудые үнгэргэлгэ... тухай

РСФСР-эй Гэгээрэлэй мини... Г. И. Афанасенко 1956 ондо ... сийска Федерациин hургуулинуу... hуралсалай занятинуудые дүүрг... экзаменуудые үнгэргэхэ болзор... хай приказ апрелиин 5-да гарга...

Нэгэдэхи—юhэдэхи классуудта... ралсалай занятинууд майн 25... арбадахи классуудта—майн 22... дүүргэгдэхэ байна. Удаадахи к... суудта оролгын ба дүүргэлгын ... заменууд, болбосоролой аттес... абалгын экзаменууд майн 28... эхилхэ. Экзаменууд иимэ бол... нуудта дүүргэгдэхэ: 4-дэхи к... суудта—майн 31-дэ, 5-дахи—... ниин 1-дэ, 6-дахи—июниин 4-дэ, ... дохи—июниин 7-до, 8-дахи—июн... 5-да, 9-дэхи—июниин 11-дэ, 10-д... —июниин 20-до дүүргэгдэхэ бай...

Ород бэшэ hургуулинуудай 4... хи—7-дохи классуудта ород hур... линуудта тогтоогдоhон экзаме... hаа гадна, түрэлхи хэлээр (бэ... гээр) экзаменууд үнгэргэгдэхэ ... на. Эдэ классуудай түс бүрид... экзаменуудай болзор хоёр үдэ... утадхагдаха юм.

Хүдэлмэришэн залуушуулай h... гуулинуудта, наhа гүйсэгшэ... заочно дунда hургуулинуудта у... дахи классуудта оролгын ба д... гэлгын экзаменууд. болбосоро... аттестат абалгын экзаменууд э... долоон жэлэй ба дунда hургу... нуудайхидал адли болзорто үн... гэгдэхэ.

РСФСР-эй эхин, долоон жэлэ... дунда hургуулинуудта, мүн хү... мэришэн залуушуулай ба наhа ... сэгшэдэй заочно дунда hургу... нуудта бэшэлгын экзамену... үгэлгын үдэрнүүд тогтоогдоо. 4... хи классуудта ород хэлээр дикт... бэшэлгэ майн 28-да, арифмети... бэшэлгын экзамен—майн 31-дэ; ... дахи классуудта ород хэлээр ... тант—июниин 1-дэ; 6-дахи ... суудта арифметикээр бэшэлгын ... замен—июниин 1-дэ, ород хэ... (найруулга бэшэлгэ)—июниин 4... 7-дохи классуудта алгебраар бэ... гын экзамен—майн 28-да, ород... лээр (найруулга бэшэлгэ)—м... 31-дэ; 8-дахи классуудта алгеб... бэшэлгын экзамен—майн 29-дэ; ... тератураар (зохёол бэшэлгэ)—... ниин 2-то; 9-дэхи классуудта л... ратураар (зохёол бэшэлгэ)—июн... 5-да; алгебраар бэшэлгын экз... —июниин 8-да; 10-дахи класс... ород хэлэ ба литературaар (зо... бэшэлгэ)—майн 28-да; тригоно... три, геометрээр бэшэлгын экз... июниин 12-то үнгэргэгдэхэ бай...

(ТАСС)

Буг мүрэн дээрэ нави... эхилбэ

НИКОЛАЕВ, (ТАСС). Буг м... нэй адагай мүлhэн хайлажа... вигаци эхилбэ. «Белинский» ... түргэн ябадалтай, хүнэй hу... ябахада аятай зохид шэнэ ... ход Николаев—Одесса—Измаи... hэн шэнэ пассажирска маршру... түрүүшын рейсдэ гараба.

Тэрэшэлэн Николаев—Вознес... Николаев—Матвеевка, Никол... Большая Корениха болон ... маршрудаар нютагай пассажи... дые зөөлгэ болон ашаа ш... эхилээ.

...эргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ

(Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудай хүдэлмэри тухай)

...эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй ба КПСС-эй XX съезд хадаа социалистическа промышленностиие шэнэ шатада хүгжөөхэ, техническэ прогресс түргэтхэхэ, үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тушаа дэлгэр программа хараалһан байна. ...промышленна болон транспортын предприятинуудта ажаллаха залуу кадрнуудые бэлэдхэхэ гээшэ программа дүүргэлгын шухала хэрэг болоно. Республикын ажалай резервнүүдэй һургуулинууд болон училищинууд энэ зорилгые дүүргэхэдэ промышленна предприятинуудта ажаллаха залуу кадрнуудые бэлэдхэхэ уялгатай.

...дорожно 1-дэхи училищиин коллектив (директорынь нүхэр ...) 1955—1956 оной һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадта предприятинуудта хүдэлхэ мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ зарим тушаа ажалта туйлаа. Һурагшадай гаран процентнь гансал «һайн» сэгнэлтэ абана. ...дунда социалистическэ ...эмхидхэгдэжэ, тэрэнэй ...һурагшад үйлэдбэриин ...сэхэн дутагдалнууд бии. Жэшээнь, токарно-винтовой ...үүд училищиин мастерскойдо нилээд олон юм. Тинбэ... станогуудай олонхинь ...конструкциин. Иимэ хуучин станогуудта хүдэлгэжэ, һурагшадые ажалай түрүү арга һургахые бэрхэ байна. Һурагшад түрүү училищиингаа мастерскойдо ...хуушан түхеэрэлгэнүүдтэ ...удаань паровозо-вагонно заводой цехүүдтэхи станогуудта ... Эдэ станогуудынь мүн ...конструкциин юм. Эгээл ...училищи дүүргэгшэд ...шэнэ конструкциин станогуудта ажаллаха дүй дүршэлгүй ... Тиимэһээ тэдэнэр ...станогуудта хүдэлжэ һурагшад 60—90 үдэрөө миин гээ болодог. Энэ шалтагаан ...училищи дүүргэгшэд түрүүшын ...н туршаа соо салин хүлээн абана. Жэшээнь, 1955 оной ...дүүргэһэн нүхэд Растоваров гэгшэд паровозо-вагонно заводой арматурна цехтэ ...хэниһээ хойшо ажаллаһан ... һарада тус бүридөө ...т салин абаһан байна. ...шадтай суттаа дүүргэһэн ...това энэ һарада 454 ...ба. Училищи дүүргэһэн ... түрүүшын һаранууддаа ...бага салин абадаг дээрэһээ ...хайша хэрэгээр хандаханай ...дэг болоһон байна. Заводо-колёсно цехтэ ажаллаха нүхэр Новокрещинов, ...цехтэ ажалладаг токарь ...рхинский хүдэлмэриһээ ... Иимэ ушар юун дээрэһээ ...монэб гэхэдэ, училищи ...дэ ерэһэн залуу хүдэлмэришэд заводой хүтэлбэрилэгшэдһээ ба ажаһуудалай ...хэ байдал байгуулаагүй, ...ажабайдалаар һонирхо... ...иин мастерскойнуудта ...инструментнүүдые заһа-

ха аргагүй байдаг. Жэжэ инструментнүүдшье мастерскойнуудта хомор. Училищи элдэб детальнуудые бүтээн гаргахын тула хэрэглэгдэдэг металл болон модон материалнуудаар дутамагаар хангагдадаг дээрэһээ ямар нэгэн организациһаа саг үргэлжэ захил абаха аргагүйдэнэ. Энээнһээ боложо училищиин хүтэлбэрилэгшэд һурагшадайнгаа бодото хүдэлмэриие зүбөөр түсэблэхэ аргагүй байна. Эдэ бүгэдэ хадаа училищиин һурагшадай һуралсалда, практика гаралгадань ехэ һаад ушаруулдаг байна. Ажалай резервнүүдэй республиканска управлени (начальнигынь нүхэр Томин, орлогшонь нүхэр Кузьмин) училищинуудтахи иимэ байдалые мэдэжэ байбашье, училищи болон һургуулинуудай ажалые һайжаруулха тушаа шухала асуудалнуудые удаанаар шиидхэнэ.

Һургуулинууд болон училищинуудта ажалай түрүү метод һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Һурагшадые үйлэдбэритэй танилсуулха мастернууд ажалай түрүү арга өөһэдөөшье һулаар шудалдаг, техническэ эрдэмээ дээшэлүүлэнгүй, уранжаһааргаал ажалладаг байна.

Ажалай түрүү арга методуудые шэнжэлхэ ба дэлгэрүүлхэ хэрэг училищинуудай экономическа кружогуудта эрхилэгдэнэ. Железнодорожно нэгэдэхи училищида техническэ зургаан кружок эмхидхэгдэнхэй. Эдэ кружогуудта 100 шахуу һурагшад хабаадуулагдана. Техническэ черчениин кружок, (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Гордейчик), металл халаангүйгөөр мулилгын кружок (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Векшина) муу бэшээр ажаллана. Металл халаангүйгөөр мулилгын кружогтохи занятинуудта һонирхолтойгоор үнгэргэдэдэг байна. Эндэ юрэнхы теори шудалагдахаһаа гадна, элдэб темэнүүдээр һонирхолтой элидхэл болон хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг, үйлэдбэриин техническэ темээр конференци болодог, асуудал болон харюу үгэхэ вечернүүд хэгдэдэг болонхой. Иимэ конференци үнгэргэхэдөө һурагшадые олоор хабаадуулха шухала.

Ерээдүйн токарьнууд, слесарьнууд болон дархашуулые үйлэдбэритэй танилсуулхада элдэб орёо нарин детальнуудые бүтээхэ даалгабари тэдэнэйдэ үгэбэл зүйтэй байна. Һуралсалай мастерскойнуудта орёо нарин детальнуудые бүтээдэг болоходоо гансашье мастернуудай бэшэ, харин һурагшадай эдэбхи үүсхэлэй дээшэлдэг, технологическа процессуудые наринжуулан һайжаруулхада туһалдаг, байһаниинь мэдээжэ.

Мастернууд болон багшанар токарьнуудые бэлэдхэхэдээ оронойтүрүү токарьнуудай ажалтай тэдэнэрые танилсуулха, дүй дүршэлдэнь һургаха асуудалда 1-дэхи училищиинхид зохихо анхарал хандуулнагүй. Һурагшадые үйлэдбэритэй танилсуулдаг мастернууд, мүн инженер нүхэр Шопхоев оронойсоо сута токарьнууд болохо Василий Колосов, Павел Быков, Генрих Борткевич гэгшэдэй түрүү арга метод дэлгэрүүлхэ тушаа өөдтэй юумэ хэнэгүй. Токарь-новатор В. Бирюков, В. Семинский болон бусадай зохёоһон, отолдог инструментнүүдтэй һурагшад һайнаар танилсуулагдаагүй байна.

Ажалай резервнүүдэй училищинууд болон һургуулинуудай дэргэдэ байгуулагдаһан базова предприятинуудай ехэ үүргэ дүүргэдэгынь элитэ. Элдэб машинануудые заһабарилха практика гараха үедэнь тиимэ предприятинууд һурагшадта ехээр туһалдаг. Железнодорожно 1-дэхи училищиин һурагшад практикынгаа үедэ элдэб бэрхэшээлнүүдтэ ушардаг байна. Эдэнэр үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ паровозо-вагонно заводто паровоз болон вагонуудые заһабарилха практика гарахадаа, хэхэ ажалгүй дээрэһээ миин байдаг, ямаршье бодото дүй дүршэлдэ һурадаггүй һэн.

Практикада байһан һурагшадай хэдэ хэдэн цехүүдээр тарадаг дээрэһээнь һурагша бүхэнөө мастер шалгаха аргагүй байдаг. Жэшээнь, мастер нүхэр Барановай хүтэлбэрилдэг ерээдүйн электригүүд 14—15 цехүүдээр таража, практика гарадаг байна.

Республикын ажалай резервнүүдэй управлени болон училищинууд предприятинуудтай нягта холбоо барисаа байгуулһан сагтаал залуу кадрнуудые бэлэдхэлгэдэхи дутагдалнуудые хүсэд усадхажа шадаха байна. Базова предприятинуудтахи ажалай новаторнууд болон түрүүшүүлтэй һурагшадые саг үргэлжэ уулзуулжа, дүй дүршэлтэйнь танилсуулжа байха хэрэгтэй.

Училищи дүүргээд, үйлэдбэри дээрэ амжалтатайгаар ажаллажа байһан һурагшад нилээд олон. Железнодорожно 1-дэхи училищи дүүргэжэ гараад, ПВЗ-гэй арматурна цехтэ слесареэр ажаллажа байһан нүхэр Чебунин даалгабаряа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Һарадаа 600—900 түхэриг салин абана. Паровоз хабсаруулгын цехтэ ажалладаг слесарьнүүд нүхэд Дульянинов, Лысенко, Кошельков болон бусад мүн лэ һайнаар ажаллана. Училищи дүүргээд ажаллажа байһан эдэ залуу хүдэлмэришэдтэй һурагшадые уулзуулха шухала.

Ажалай резервнүүдэй базова предприятинуудта мастернуудай хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэдэг семинарнууд ехэ туһа хүргэдэг байна. ПВЗ-гэй токарьнууд нүхэд Б. Поздеев, Э. Качунас, фрезеровщик М. Чернышев, харуулдагша Е. Курочкин, мүн бусад олон хүнүүдые үйлэдбэриин новаторнуудай тоодо нэрлэжэ болохо байна. Эдэ новаторнууд семинарнуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсаха арга боломжотой. Училищиин хүтэлбэрилэгшэд партиин XX съездын шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгон, залуу хүдэлмэришэдые мэргэжэл һайнтайгаар һургаха зэргэтэй.

М. Власьевский, КПСС-эй Улан-Удын горкомой инструктор.

★ЖЭШЭЭТЭ СТОЛОВО★

«Ява» гэжэ Московско тамхинай фабрикын уужам столово соо һаруулшье, зохидшье.

Фабрикын хүдэлмэришэд столоводоо ехэ дуратай юм. Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай дала гаран процентнь эндэ үдэр бүри халуун эдеэ абажа хооллодог болонхой. Энэ столовын коллектив шанар һайнтайгаар, амтатайгаар буйлуулагдаһан эдеэгээр ажалшадые хангахын тула ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна.

Эдеэ хоол хүнүүдэй өөһэдөө абадаг арга 1954 ондо тус столоводо түрүүшынхеэ нэбтэрүүлэгдэжэ, ажалшадай эдеэ хоол хүлеэжэ дэмы сагаа бараха ябадал болюулагдаһан байна. Ажалшадай эдеэ хоол өөһэдөө абадаг болоһонһоо хойшо хүнүүд һураггүй түргэнөөр эдеэлдэг болоо. Тиихэдэ ажалшадта уридшалан худалдагдадаг абонемент нэбтэрүүлһэнэй ашаар кассада оошор байхаяа болёо. Столоводо саг үргэлжэ орогшод сэхэ абонемент арбан үдэрөөр урид худалдажа абана. Тиимэһээ тэдэнэр эдеэлхэеэ ерэхэдээ кухнида талонуудаа тушаагаад, дуратай эдеэгээ абажа эдинэ.

Тэрэшэлэн энэ столоводо наймаалагшагүй буфет амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Тус буфедтэ элдэб янзын хүйтэн эдеэтэй блюдэнүүд бай-

даг юм. Тэндэ ерэгшэд дуратай эдеэгээ абаад, тэрэнэйнгээ мүнгыень буфедэй кассада орхидог байна.

Мүн энэ столовын кухнида хүдэлмэрилдэг эхэнэрнүүд болон хүдэлмэришэдэй бүлэнэрөө эдеэ хоолоор хангахадань ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Энээнэй ашаар, тэдэнэр гэр гэртээ бэлэн болоһон эдеэ хоол гү, али хүсэд буйлуулагдаагүй эдеэ абаашадаг юм. Мүн столоводонь эдеэ зөөдэг амһартанууд бии болгогдонхой. Тэрэшэлэн эдеэ хоол бэлэдхэхэ талаар дүй дүршэлтэй болоһон мэргэжэлтэд захилаар хэгдэхэ пирогууд болон тортнуудые түргөөршье, амтатайгааршье барижа үгэдэг байна. Олохон хүдэлмэришэд болон албахаагшад бүлэнэртэеэ һайндэрые тэмдэглэхэдээ туһаламжа эрижэ столоводо хандадаг. Эндэ эдеэнэйнь шанар һайн, үнэнь тааруу зохид байдаг.

1955 оной IV кварталда дэлгэрһэн ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр «Ява» фабрикын столоводо СССР-эй Худалдаа наймаанай министерствын, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан, мүн РСФСР-эй Худалдаа наймаанай министерствын, ниитын эдеэ хоолой болон гүрэнэй худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзуудай ЦК-гэй Хүндэлэлэй грамота үгтэһэн байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. «Ява» фабрикын столовын зал соо. 2. Столоводо орогшодой эдеэ хоол абажа байһан үе. 3. Гэртээ эдеэ хоол абалга харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Хаалтатай байдаг магазин, хамаардаггүй правлени

Урдань хүдөөгэй магазинуудай наймаалагшад магазинаа хаажархёод, эд бараанда ошоходоо хүдэлмэридөө ехэхэн һаад ушаруулдаг байгаа. Мүнөө эд хэрэглэгшэдэй обществонуудай түрүү коллективүүд тусхай машинада центральна складһаа эд бараа ашажа, магазинуудта сэхэ абаашажа үгөөд, гүрэндэ тушаагдаһан продуктнүүд болон бусад зүйлнүүдые тэндэһээ абаашадаг шэнэ арга хэрэглэнэ. Энээнэй ашаар магазинай наймаалагша хүдэлмэрээ таһалгаряагүй ябуулжа, хүдөөгэй ажалшадые эд бараагаар һайнаар хангаха аргатай болоно. Манай республикада эд бараа зөөхэ энэ арга Хэжэнгын, Тарбагатайн болон бусад аймагуудта амжалтатайгаар хэрэглэгдэжэ эхилэнхэй.

Зүгөөр Ториин аймпотребсоюзай (түрүүлэгшэнь нүхэр Сонголов) хүдэлмэриие хаража үзэхэдэ, тад ондоо байна. Аймпотребсоюзай правлени ажалшадта эд бараа худалдаха хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулнагүй, магазинуудые эд бараагаар сэхэ хангаха шэнэ арга мүнөө болотор хэрэглэнэгүй. Тиимэһээнь колхозуудай дэргэдэхи магазинуудай наймаалагшад сельпогой складһаа эд бараа асархын тулада мори унаа бэдэржэ үнэтэ сагаа гээнэ. Мүн эд бараанда ошоходоо тэдэнэр 1—2 үдэр соо магазинуудаа хааха баатай болоно.

Шартыкей гэжэ тосхоной ажалшад тоогойнгоо талаар аймагай центрынхиһээ үсөөн бэшэ юм. Теэд эндэ гансахан магазин бии. Энэ магазинай наймаалагша ажалшадые һайнаар хангахые оролдодоггүй, магазинаа дуратай сагтаа нээдэг, хаадаг байна. Неделиин олонхи үдэрнүүдтэ үдын хойто тээ магазин хаалтатай байдаг. Дабһа, зуруул, тамхи, сай гэхэ мэтын үдэр бүри хэрэглэгдэдэг эд бараа абахые хүсэһэн хүнүүд магазинай нээгдэхые хүлеэжэ ядахадаа бусадаг байна. Мартын түрүүшын хахад соо аяар недели шахуу саг соо магазин хаалтатай байгаа. Магазин хэзээ нээгдэхэ юм гэхэдэ, «наймаалагша Улан-Удэһээ ерээд нээхэ юм бэзэ» гэжэ хүнүүд хөөрэлдэдэг байгаа. Заримдаа хилээмэ наймаалга ехээр таһалдадаг. Тэсэшэгүй эдэ дутагдалнуудые хаража байгаад, сельпогой правлени ба аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абанагүй.

А. Алексеев.

...дын барилгашадай ажал хэрэгүүд

Курумканайхидай уряагаар эндэхи колхозууд эдэ үдэрнүүдтэ барилгын ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Колхозууд, бригаданууд, звенонууд болон барилгашадай хоорондо мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Эндэ звенонууд боложо хубааргаад, барилга хэхэ арга хэрэглэгдэнэ. Зарим бригадануудынь модо бэлэдхэжэ байха зуураа, ой соо гэрнүүдэй торхо тодхожо, бэлэн болгоод, задалжа зөөнэ. МТС-үүдэй тракторна бригаданууд колхозуудтаа өөһэдынгөө хүсөөр нэжээд байра бариха уялга абаа.

...эдэ барилгын хүдэлмэри ...өөр ябуулхын түлөө ...ическэ мүрысөө дэлгэрһэн тухай Курумканай ...колхознигуудай, МТС-...мэришэдэй болон хүдэлмэрин мэргэжэлтэдэй ...Зэдын аймагай колхозууд болон механизаторнууд ...ехээр һайшаажа угтана.

...XX съездын Директивэ...бшэн хэлсэхэ зуураа, Зэ...гай хүдөө ажахын хүдэлмэри... өөһэдынтөө гол зорил... жэлнүүдтэ хүдөө ажахын ...продуктнуудые абалгаяа, тон ...малай ашаг шэмэ абалгые ...үүлхэ зорилгоёо һайнаар ...абаа. Энээнэй тула, хама...нд ниитынгээ малые үбэлжэ...дэ бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр ...хангахатаяа хамта дулаан, ...бэр байрануудта оруулха ...байһыень һайнаар мэдэнэ. ...эндэхи колхозууд ойрын ...барилгын ехэ хүдэлмэри ...шиидээ.

...игээ арга боломжонуудые, ...жэл соо ниитынгээ ажахые ...аар хүгжэхэ байһаниие харгалзажа, аймагай колхоз ...н жэлнүүдтэ малай байра, ...культурно-ажаһуудалай, ...болон бусад барилгануудые, ...колхознигуудай һууха гэр ...бариха ехэхэн түсэб табяа. ...хүдэлмэри үргэнөөр ...арга боломжо эндэхи колхозууд ...ехэ. Эндэхи колхозуудта ...зөөришье бии, нютагай ...барилгын материалшье олдоно. ...аймагай 11 колхозуудай 7-...миллионһоо дээшэ, бэшэ ...миллионһоо дээшэ олзо ...үнгэрэгшэ жэлдэ абаһан бай-

на. Хараалагдаһан түсэбэй ёһоор, 1956 ондо аймагай колхозуудта 1300 толгойн багтаамжатай үнеэдэй 12 байра, тэрэ тоодо үнеэдэй 4 рядаар байха хоёр байра, 630 толгой тугалай 7 байра, 600 эхэ гахайнуудай 6 байра, 12 мянган хонидой байха 14 байра, шубуудай 6 байра баригдахань. Гадна, культбаза түхеэрхэ 9 гэр, малшадай байха 45 гэр, 10 бани малажалай фермэнүүдтэ баригдаха, колхозой центрнүүдтэ 2 клуб, правлениин 2 конторо, 4 полевой стан баригдаха юм. Мүн үйлэдбэриин бусад барилганууд олоор бодхоогдохоор хараалагдана. Жэшээлхэдэ, 10 мянган тонныn багтаамжатай тарянай 10 склад, 6 мянган квадратна метр талмайтай 15 хушалтатай тогууд, 6 овощехранилищи, 30 автомашинын багтаамжатай 6 автогараж баригдахаар түсэблэгдөө. Тэрээнһээ гадна, хуушанай байранууд дээрээ нэмэлтэ болгон 5 мянган тонныn багтаамжатай силоснэ барилганууд баригдаха юм. Тиихэдэ, Боргойн сомоной Сталинай, Кагановичын, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд үхибүүдэй хэдэ хэдэн эмхи зургаануудые, электростанци, радиолини гэхэ мэтэнүүдые барихаар хараална.

Эдэ барилгануудые бодхоохын тулада хамтадаа 25 мянга гаран кубометр барилгын модо, 10 мянга гаран кубометр барилгын шулуу бэлэдхэхэ хэрэгтэй болоо. Үбэлэй үнгэрэгшэ һаранuудта аймагай колхозууд Үшөөтэйн ба Цагаан-Усанай МТС-үүдэй механизаторнуудай туһаламжатайгаар барилгын модо, шулуу горьтой ехээр бэлэдхэжэ абаба. Энэ хүдэлмэридэ хамтадаа 300 гаран хүнүүд, тэрэ тоодо МТС-эй 60-аад механизаторнууд хүдэлмэрилөө. Модо бэлэдхэл дээрэ 15 автомашина, 20 трактор, 100 гаран мори тэргэ ябуулагдаһан байна. Мүнөөшье модо, шулуу бэлэдхэхэ хүдэлмэри үргэлжэлһөөр. Мүнөө хамтадаа 20-оод мянган кубометр барилгын модон отолгдоод, машинын харгы дээрэ оруулагдаа, 12 мянган кубометрынь барилга хэхэ газарта асарагдаа.

Барилгын модо шулуу бэлэдхэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэхын түлөө колхозуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Модо бэлэдхэхэ түсэбөө барагсаан дүүргэһэн Кировэй, Дзержинскын, Доржи Банзаровай, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозууд энэ мүрысөөндэ түрүүлжэ гараба. Модо бэлэдхэл дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан бригаданuудай дунда — Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Доржо Вандановай, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо Дамба Сосоровой, Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо Яков Пашинскиин, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо Цырендоржо Галсановай даажа байдаг бригаданууд эрхим ажалаараа шалгаржа гараба. Эдэ бригаданууд үдэр бүри даалгабаряа 120—160 процент дүүргэжэ байгаа. Модо бэлэдхэхэ түсэбөө апрелиин эхеэр сүм дүүргэхэ арга боломжо аймагай колхозуудта бии.

Барилгын модо, шулуу бэлэдхэхын гээ хажуугаар аймагай колхозууд, мүн лэ механизаторнуудай туһаламжатайгаар, малай байранууд болон бусад барилгануудые олоор барижа байна. Барилгын хүдэлмэри һүүлэй үедэ бүри үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа захалба. Мүнөө аймагай колхозуудта үнеэдэй 4 байра, тугалай 3 байра, хонидой 11 байра, гахайнуудай 2 байра, 2 культбаза, колхознигуудай һууха 20 гэр, 2 клуб, 1 конторо, 1 полевой стан баригдажа байна. Илангаяа Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо барилгын хүдэлмэри үргэнөөр, түргэн темптэйгээр ябуулагдажа байна. Энэ колхозой барилгын бригадынхид модо бэлэдхэхынгээ хажуугаар богонихон болзор соо ойдо 7 гэрэй, 1 баниин хана сабшажа, торхыень бодхоогоод, тэдэнээ задалжа, баригдаха газартань зөөжэ асарһан байна. Колхозой барилгашадай нэгэ звено үнеэдэй байха нэгэ типовой байра, нүгөөдэнь хонидой типовой байра барижа захаланхай.

Иигэжэ барилгын бригадые звенонууд болгожо хубаагаад, барилга хэхэдэ үлүү һайн, ажалай бүтээсын дээшэлдэг байһаниинь харагдана. Эндэ хэдэн хүнүүд нэгэ барилгые тушаажа абаад, тэрэнэйнгээ түлөө өөһэдөө харюусалгатай болодог, хэзээ дүүргэхэ байһанаа, хэды сэнтэй барилга хэжэ байһанаа һайнаар мэдэдэг байна. Мүн барилгашадай хоорондоо мүрысэхэдэнь һайн болоо, мүнгэ зөөри, барилгын материал алмаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, даажа абаһан барилгаяа түргэнөөр дүүргэхын түлөө барилгашадай урма хэшээлые дээшэлүүлхэ арга олгогдоо.

Үшөөтэйн МТС-эй олохон механизаторнууд машина техникээ заһабарилжа дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр барилгынь хүдэлмэринүүдтэ колхознигуудтаа туһалхын тулада хүдөө гараа. Тэдэнэр Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо үнеэдэй байха нэгэ байра, Ленинэй, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудта хонидой хоёр байра барижа байнхай, механизаторнуудай нэгэ звено Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо барилгын модо зөөжэ байдаг. Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнууд курумканайхидай уряае халуунаар дэмжээд, тракторна бригада бүхэн хүдэлмэрилжэ байһан колхоздоо өөһэдынгөө хүсөөр малай нэжээд байра механизмын хүсөөр уһа абаха худагтайгаар барижа үгэхэ уялга абаа.

Мүнөө жэлдэ Зэдын колхозууд кударынхидай жэшээгээр барилгада шулуу ехээр хэрэглэхэ гэжэ шиидэнхэй. Барилгада хэрэглэгдэхэ шулуун колхоз бүхэнэй эдлүүриин газар дээрэ олдохо байна. Тиимэһээ мүнөө эндэхи колхозууд барилгын шулуу бэлэдхэжэ, зөөжэ захаланхай.

Аймагай колхозуудай табиһан холын хараата түсэбэй ёһоор, хоёр жэлһээ саана бэшэ саг соо Цагаан-Усанай МТС-эй харьяата колхозуудые Боргойн совхоздо баригдажа байгаа дизельнэ электростанциһаа, Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудые энэ МТС-эй электростанциһаа электричествээр хангадаг болохо зорилго табигдана. Иигэжэ һаяын жэлнүүдтэ бүхы колхозууд электричествээр хангагдаха арга боломжотой.

Үнгэрэгшэ жэлдэ барилгынь хүдэлмэринүүдтэ, илангаяа силоснэ түхеэрэлтэнүүдые, малай байрануудые бариха хүдэлмэридэнь эндэхи колхозуудта Улан-Удэ городой Железнодорожно районой хэдэ хэдэн предприятинууд шефскэ горьтой туһаламжа үзүүлһэн байгаа. Мүнөөшье эндэхи колхозууд барилгымнай хүдэлмэридэ шефскэ организацинууд бага бэшэ туһаламжа үзүүлхэ аабза гэжэ найдана.

Барилгын модо, шулуу бэлэдхэхэ, зөөхэ, мүн барилга хэхэ хүдэлмэридэнь Зэдын аймагай колхозуудта үшөөл горьтойхон дутагдалнууд бии, бэрхэшээлнүүд ушарна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, зарим колхозуудта барилгын бригаданууд болон звенонуудай гэшүүд һэлгэгдэнэ, олохон бригаданuудта ажал хүдэлмэри зүбөөр ба һайнаар эмхидхэгдэнэгүй, тэдэнэр материально-техническэ талаараа һайнаар хангагданагүй. Барилгашадай хэхэ ажалые нормолхо, хэһэн ажалыень сэгнэхэ, ажалта үдэр үгэхэ асуудалнуудта тодорхойлогдоогүй, гуримшуулагдаагүй юумэнүүд бии. Тиихэдэ аймсоведэй гүйсэдкомой колхозно барилгын таһаг, мүн машинно-тракторна станцинуудай дирекцинүүд колхозуудта хэгдэжэ байгаа барилгые техническэ ба эмхидхэлэйнь талаар һайнаар хүтэлбэрилнэгүй, колхознигуудта һайн зүбшөөл заабари үгэнэгүй.

Эдэ дутагдалнуудаа усадхаха, модо, шулуу бэлэдхэлэй, мүн барилгын хүдэлмэринүүдые шамдуулха тушаа аймагай партийна, советскэ хүтэлбэрилхы организацинууд, МТС-үүдэй дирекцинүүд, колхозуудай правленинүүд болон партийна организацинууд хэмжээ абажа байна. Саашадаашье дутуу дунданuудаа усадхажа, барилгын хүдэлмэриие бүри үргэн далайсатайгаар ябуулхын түлөө колхоз, бригада бүхэн оролдохо зэргэтэй.

Зэдын колхознигууд энэ жэлдэ барилга хэхэ түсэбөө августын 12 болотор—барилгашадай үдэр болотор дүүргэхэ социалистическэ уялга абаһан байна. Колхозууд ажал хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэжэ, барилгын хүдэлмэриие саг үргэлжэ хээд байгаа һаа, энэ абаһан уялгаяа дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой.

Иигэжэ Зэдын аймагай колхознигууд болон механизаторнууд курумканайхидай уряагаар шэнэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэлсэхын түлөө энэ жэлдэ барилгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа байна.

Н. ДАБАИН

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй онсо сесси нээгдэбэ

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 5. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй онсо сесси мүнөөдэр Стокгольмдо Винтерпалацедэй байшан соо нээгдэбэ.

Буу зэбсэг хуряаха ба атомна зэбсэг хорихо тухай асуудал энэ сессиин зүбшэн хэлсэхэ байна.

Гуша гаран ороной делегацинууд, мүн тус тус хүнүүд сессидэ ерээ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүд, политическэ элитэ ажал-ябуулагшад, наукын болон культурын ажал-ябуулагшад, элдэб оронуудай парламентнуудай депутадууд, уласхоорондын организацинуудай, шажанай организацинуудай түлөөлэгшэд эб найрамдалай тала баригшадай национальна хүдэлөөндэ хабаадагшад, пацифистнууд, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэд тэдэнэй тоодо оролсоно.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй вице-түрүүлэгшэ д-р С. Китчлу (Инди) түрүүлэгшээр һуугаа.

Шведскэ ниитын элитэ ажал-ябуулагша «Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлхэнэй түлөө» Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат г-жа Андреа Андреен сессидэ хабаадагшадта хандан, амаршалгын үгэ хэлээ.

Удаань сессиин түрүүлэгшэ д-р С. Китчлу үгэ хэлэхэдээ, тус сесси дээрэ тэрэниие түрүүлэгшээр һунгаһанаһаа түлөө сессидэ хабаадагшадта баясхалан хүргөө.

Һаяхан наһа барaһан олониитын элитэ ажал-ябуулагша Ирэн Жолио-Кюриин дурасхаалые С. Китчлугэй дурадхалаар сессидэ хабаадагшад ёһолон тэмдэглээ.

Сессиин шухала удхашанартай байһые тэмдэглэхэ зуураа, зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалаар хэмжээ-ябуулганууды хараалхын тулада сессидэ хабаадагшад һанамжануудтухайгаа хөөрэлдэхые хүсэнэ гэжэ д-р С. Китчлу хэлээ. Эб найрамдалай бүхы хүсэнүүд хоорондоо болото хариилса холбоотой болохо, хамтынгаа хүсэлэл оролдолгые нэгэдүүлхэ, яраалтайгаар зэбсэглэлгые зогсоохо ябадал түйлаха аргатай гэжэ тэрэ хэлээ.

Дж. Эндикоттда (Канада) түрүүлэгшэ үгэ үгөө. Буу зэбсэг хуряаха ба атомна зэбсэг хорихо тухай асуудалаар тэрэ оролтын үгэ хэлэһэн байна.

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 6. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй үсэгэлдэр үдэшын заседани дээрэ г-жа А. Андреен (Швеци) түрүүлэгшээр һуугаа.

Д-р Сидней Хилтон (Англи) заседани дээрэ түрүүлжэ үгэ хэлээ. Атомна дай идхан номногшодые элирүүлхэ гээшэ бүхы дэлхэйн эрдэмтэдэй уялга болоно гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Зүбшэн хэлсэжэ даб дээрэ хэ хэмжээнүүдые абан, буу зэбсэг хуряажа, эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые хангажа болохо байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Буу зэбсэг хуряаха ба Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудалнуудаар г-жа Арнольд (ФРГ) үгэ хэлэһэн байна.

Английскэ Бирмингамска университедэй физик-атомник Дж. Фремлин үгэ хэлэхэдээ, буу зэбсэг хуряалгын ба атомна зэбсэг хорилгын хойноһоо уласхоорондын хиналта тогтооху тухай асуудалнуудта тогтоһон байна.

Удаань А. Е. Корнейчук (СССР) үгэ хэлээ. Атомна, водородно ба хүн зониие олоор хюдаха бусад зэбсэгүүдые хорихые, энэ хорилтын хойноһоо нүлөө ехэтэй хиналта тогтоохые советскэ арад ходоо эрилэг байгаа, саашадаашье шууд эрилэг хэхэ байна. Яраалтайгаар зэбсэглэлгые болиулхые, буу зэбсэг хүсэдөөр хуряаха хүрэтэр зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон юрын буу зэбсэгүүдые горьтойгоор хороохые советскэ хүнүүд эридэг байгаа, эрихэшье байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар советскэ дурадхалнуудые Корнейчук дэлгэрэнгыгээр найруулан хэлээ. Договорто хабаадагшадай өөһэдтөө даажа абаһан уялганууда нарижаар дүүргэхын хойноһоо ажаглан хаража байха уласхоорондын хиналтын органиие байгуулха зорилгонууд эдэ дурадхалнууд соо дэлгэрэнгэйгээр найруулагдаһан байна гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Яраалтайгаар зэбсэглэлгэдэ эсэргүүсэн, буу зэбсэг хуряахын түлөө дэлхэйн бүхы арадуудай хоорондоо үргэжэ ойлгосолцые бэ нягта һайхын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэе нэгэдүүлхэ урятайгаар арадуудта, мүн эб найрамдалда хамгаалдаг бүхы организацинуудта энэ сессиин хүндэ трибунаһаа хандаха гээшэ, манай нангин уялга болоно гэжэ үгынгөө түгэсхэлдэ Корнейчук мэдүүлээ.

Индиин болон Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэд үдэшын заседани дээрэ мүн лэ үгэ хэлэһэн байна.

Европа тушаа ООН-эй Экономическа комиссиин XI сесси нээгдэбэ

ЖЕНЕВА, апрелиин 5. (ТАСС). Европа тушаа ООН-эй Экономическа комиссиин XI сесси мүнөөдэр Женевэдэ Нацын ордон соо нээгдэбэ.

СССР-эй, УССР-эй, БССР-эй, Польшын, Чехословакиин, Югославиин, Англиин, Франциин, США-гэй болон бусад олон оронуудай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн правительственнэ бэшэ организацинуудай ба ООН-эй тусхай эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд сессиин хүдэлмэридэ хабаадана. Советскэ Союзай делегацие СССР-эй Гадаадын худалдаа найманай министр И. Г. Кабанов, УССР-эй делегацие—Украинын Худалдаа наймаанай министр Г. Л. Сахновский, БССР-эй делегацие—Белоруссиин Финансын министр Ф. Л. Ксханов толгойлно. Юһэн ороной—Австриин, Албаниин, Болгариин, Венгриин, Ирландиин, Италиин, Португалиин, Румыниин ба Финляндиин түлөөлэгшэд Европа тушаа ООН-эй Экономическа комиссиин сессиин хүдэлмэридэ шиидхэхы голосой эрхэтэйгээр анха түрүүнэ хабаадалсаба. Германиин Федеральна Республика ба Испани сесси дээрэ түрүүнээ түлөөлэгдөө.

Ю. Кац-Сухи (Польша) сессиие нээгээ. Сессидэ хабаадагшадые амаршалха зуураа, европейскэ гүрэнүүдэй хоорондо экономическа харилсаа ажаллаха хүгжөөхэ хэрэгтэ Европа тушаа ООН-эй Экономическа комиссиин үүргые тэрэ онсо тэмдэглээ.

Удаань комиссиин гүйсэдхэгшэ секретарь Г. Мюрдаль үгэ хэлэхэдээ, энэ сессиин шухала удхашанартай байһые тэмдэглээ.

ООН-эй генеральна секретарин туһалагша Ф. Де Сейн сессидэ хабаадагшадые амаршалаа.

Тиигээд сессиин мүнөөдэрэй заседани хаагдаа. Сесси хадаа апрелиин 6-да зүбшэхэ зүйлөө хаража үзэлые эхилхэ юм.

Исландиин Гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгэ

ПАРИЖ, апрелиин 5. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Рейкьявикһаа мэдээсэнэһэй ёһоор, Исландиин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Гудмундссон радиогоор үгэ хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлээ. Атлантическа гүрэнүүдтэ газаа тээһээнь добтолон орохо аюулай үгы байһан имэ үедэ, өөрынгөө газар дээрэ харин сэрэгүүдэй байха ябадалые Исланди тэсэхэ шадахагүй байна.

Исланди хадаа 1949 ондо Атлантическа хэлсээндэ хамжан оролсоходоо, өөрынгөө территори дээрэ хариин сэрэгүүдые байлгаха тухай асуудалые хараха үзөөгүй юм гэжэ Гудмундссон хэлээ. Гудмундссоной һанамжын ёһоор, 1951 ондо дайнай аюулай бии болоод байхада, Кефлавиктэ американскэ сэрэгүүдые байрлуулхые Исланди зүбшөөһэн байгаа. Мүнөө 1956 ондо НАТО-до орохдог гүрэнүүдтэ дайнай аюул үгы болоод байна. Тиимэһээ Исландиин газар дээрэ харин сэрэгүүдые байлгаһанай хэрэгүй гэжэ тэрэ хэлээ.

НАТО-до ородог гүрэнүүдэй хоорондо худалдаа наймаанай талаар тон шанга зүрилдөөн болоно. Энэ зүрилдөөнһөө уламжалан Исланди ехэ хохидолдо ороо гэжэ Гудмундссон саашань мэдүүлээ.

Франко-тунисска хэлсээн

ПАРИЖ, апрелиин 6. (ТАСС). Тунисска дотоодын хэрэгүүдэй министр Монжи Слим Тунисай болон Марокскын хэрэгүүдые эрхилдэг французскэ статс-секретарь Ален Савар хоёрой хоорондо үсэгэлдэр Парижда даб дээрэхи хэлсээн эхилээ. «Энформасьон» газетын мэдээсэнэһэй ёһоор, хэлсээндэ хабаадагшад хадаа полицие болон аюулгүйн органуудые тунисска засагаархидай мэдэлдэ үгэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэнэ. «Багахан хэлсээнүүд» гэдэгэй һүүлээр, 1956 оной мартын 20-до баталагдаһан франко-тунисска протоколой ёһоор, апрелиин 16-да хэлсээн эхилжэ, оборонын ба гадаадын политикын талаар тунисска правительствын эрхэ түлөөлэлгэ тухай асуудалые хаража үзэхэ байна.

Корейдэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээе эбдэһэниие буруушаалга

ПХЕНЬЯН, апрелиин 5. (ТАСС). Корейн Центральна телеграфна агентствын мэдээсэнэһэй ёһоор, корейско-хитадай талын сэрэгэй хиналта доро байдаг территори дээгүүр американскэ талын сэрэгэй самолёдуудай энэ оной мартын 2-то ба 23-да ниидэһэниие эридэ шууд буруушааһан буруушаалгые эблэрэлгын талаар сэрэгэй комиссиин секретарьнуудай заседани дээрэ корейско-хитадай түлөөлэгшэ американска талада мэдүүлээ.

Энэ хэрэгтэ гэмтэйшүүлые эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй заабаринуудай ёһоор шангаар хэһээхэ, иимэ ушар саашадаа гаргахагүйн тулада хэмжээнүүдые абаха эрилтэ американска талада тэрэ хэһэн байна.

Шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхые хүсэгшэдэй турнир

АМСТЕРДАМ, апрелиин 5. (ТАСС-эй тусхай корр). Шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхые хүсэгшэдэй турнирай табадахи тур үсэгэлдэр үдэшэ болоо.

Керес Геллертэй, Филип Смысловтэй тэнсээ. Бронштейнын Саботой, Панногой Петросянтай, Спасскиин Пильнигтэй наадаһан партинууд дүүрэнгүй хойшолуулагдаһан байна.

Советско-таиландска харилсаан тухай „Бангкок пост" газетэ иигэжэ бэшэнэ

БАНГКОК, апрелиин 5. (ТАСС). Советскэ Союзтай хани харилсаагаа бэхижүүлхые Таиланда оролдоно гэжэ «Бангкок пост» газетэ бэшээ. Москвада байдаг таиландска комиссиие посольство болгохо хүсэлэнтэй байһан тухайгаа Таиландын гадаадын хэрэгүүдэй министр Ван Вайгхаякон мэдүүлнэ гэжэ, газетэ бэшэнэ. Таиландһаа СССР-тэ байдаг посланник Срестапурта мүнөө Бангкокто ошоод байхадаа иигэжэ мэдүүлээ. СССР-тэй бури ехээр үгээ ойлголсодог болохо, мүн хани барисаагаа бэхижүүлхэ гээшэ миниин зорилго болоно. «Мүнөөнэй оршон байдал хадаа Таиландын болон Советскэ Союзай хоорондохи хани барисаае бури ехээр бэхижүүлхэ арга олгоно», «Советскэ Союз» «Таиландын хүсэл эрмэлзэлые мүнөө һайнаар мэдэдэг» гэжэ найдажа байһанаа тэрэ элиишэлэн мэдүүлээ.

СССР-эй Наукануудай академиин электрифизическэ лабораторид ядро шанжалхэ угаа ехэ түхеэрэлгэ тодхогдонхой. Дэлхэй дээрэ эгээн ехэ хрифазатрон тодхохо хүдэлмэри дүүргэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: синхрифазатроной электромагнитна хубинь харуулна.

ТАСС-эй фотохроника.

Артелиин түрүүшүүл

Улан-Удын «Коминтерн» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив уласхоорондын һайндэр—Майн 1-ниие эрхим бэлэгүүдээр угтахын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тиин тэдэнэр энэ жэлэй түрүүшын кварталай даалгабари 4 хоногоор уридшалан дүүргэбэ. Артелиин коллективэй түрүүшын квартал дахи үйлэдбэриһэн продукци нёдондоной энэ хугасаагаархиhaa орходоо 119 мянган түхэриггөөр ехэ болоно.

Апрельһээ эхилэн, артелиин эгээн томо цех—гутал оёлгын цех хоёр халаанда хүдэлмэрилдэг болохонь. Тиихэ зуураа, цех доторхи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилагдаха. Жэшээлхэдэ, гуталай ула няхаха гидравлическа пресс түгуталай түрии гоёон оёдог абтаха, мүн бусад түхеэрэлгэ тэдэндэ үгтэхэ юм. Эдэ бүхэн жэжэ-ябуулганууд ажалай продукци үйлэдбэрилгэе ехэхин дээшэлүүлхэ.

Мүн үнгэрһэн кварталда гутал оёлгын цехын коллектива һайнаар хүдэлмэрилээ. Цех дээрээ даалгабаряа 150 дүүргээ. Түрүү мастернууд ков, Медведев, Копилов, бэлэдхэгшэд Козулин, К... лон бусад хахад жэлэй ... бари дүүргэбэ.

А. Пла...

Загаһашад культурнаар амарна

Ярууныи загаһанай заводой хүтэлбэрилэгшэд загаһашадай культурна эрилтые дүүрэнээр хангахын тула ехэ анхарал оролдолго гаргана. Гарам, Тулдун, Бага Ярууна гэжэ пунктнуудта клубууд ба улаан булангууд хүдэлмэрилнэ. Эдэ культурын гуламтануудта газетэ, журналнууд саг үргэлжэ абтажа байдаг, тэндэнь 4 библиотекэ хүдэлмэрилнэ.

Һаяхан заводой дирекци уранһайханай элдэб номуудые, 3 гитара, 3 гармошко, 8 домино, шатар гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүдые абажа загаһашадта үгөө.

Агитаторнууд Балдунников, Бурмакин, Макковеев, Балаганская болон бусад загаһашадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Мүнөө тэдэнэр партиин XX съездын материалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

С. Бардунаев.

Таряанажал т... номууд

Бурят-Монголой гүрэн... хэблэл «Таряанажал э... библиотекэ» гэжэ хэды нуудые хэблэһэн гаргах... тоодо: Н. А. Шун—«Ивол... гэй «Коммунизм» колхоз... таригшадай дүй дүршэлэ... Соковиков—«Таряанай ул... абалгын манай дүй дүрш... рын аймагай Ранжуровай... тэ колхозой дүй дүршэл... Ефимов—«Сабшалангай ү... гасын түлөө», Е. В. Кол... «БМАССР-тэ тэжээлэй... дуудые үргулха», Ю. А. ...—«БМАССР-тэ тэжээлэй... ургуулгын агротехнико... хэрэглэлгэ», В. Н. Дерю... зар элдүүрилгын шэнэ а... нөөр хэрэглэлгэ» гэһэн б... бронюрануудай оролсоно. БМАССР-тэ кукуруза дүй дүршэл ба сад тари... техникэ тухай» статьяну... ник хэблэгдээд байна.

Ажалта үдэрт... түхэриг

Ахын аймагай Хрущев... жэтэ колхоз ажахын жэлдэ ниитынгээ ажахы... талаар бага бэшэ амжа... 1950 онтой сасуулжа ү... лайнь тоо толгой 7 дахи... байһа юм. Ажахын үнэ... дэ гэнса малажалhaa 447... риг олзо доход оройон б... хозиигуудай байра бай... үнгэрхэ бури улам һайж... босон түхэлтэй болоно. К... ...ной дүнгөөр ажалта үд... 8 түхэриг 22 мүнгэ боло... дуктнуудые хубааһан бай...

С. Д...

Уранһайханай ко...

Һаяхан Сэлэнгын айма... тэхи Культурын байшан... һайханай самодеятельност... церт харуулагдаба. Энэ... аймагай уранһайханай са... ностиин харалгада шала... лективүүдэй оюун бэлигт... баадалсаа.

Гусиноозёрск городой... чын, Хрущевой, XVIII па... нэрэмжэтэ колхозуудай, ... Культурын байшангай ко... һонирхолтой номернууды... һан байна.

Аймагай харалгада ... номернуудые гүйсэдхэһэ... тивүүдтэ болон оюун б... дэ үнэтэ шангууд, грамо... рюулагдаһан байна.

В. Б...

ХҮРШЭ ОБЛАСТЬДО

ИРКУТСКА ГЭС-эй БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Областиингоо промышленна предприятинуудые жэлэй эсэс багаар электрын хүсөөр хангахын түлөө ГЭС-эй коллектив эршэмтэйгээр ажаллажа байна. ГЭС-эй барилга дээрэ ороной томо томо заводуудай бүтээһэн элдэб янзын хүсэтэ техникэ хэрэглэгдэнэ.

Жэшээнь, Минскэ автозаводой гаргаһан «МАЗ-525» маркын, 25 тонныи хэдэн самосвалнууд 1951 онһоо хойшо ажаллаха зуураа, ГЭС-эй барилгада шэрэгдэдэг бүхы ашаанай 80 процентыень зөөнэ. Тиихэдэ эдэ самосвалнуудаар шэрэгдэһэн ашаан ондоо маркин машинануудаар шэрэһэнэйхидэ орходоо 2—3 дахин үнэгүй болоно.

Ажалдаа баян дүй дүршэлтэй болоһон ГЭС-эй түрүү жолоодогшодой нэгэн Николай Михайлович Петров «МАЗ-525» машинаяа хоёр жэл дүрбэ һара соо капитальна заһабаригүйгөөр 101,5 мянган километртэ ябажа, хамта 251.600 кубометр элһэ болон хайр шулуу шэрээ. Тиин энэ үе соо 1127,6 мянган тонно-километр ажал хэһэн болоно. Үйлэдбэрин иимэ түрүүшүүл эндэ олон.

9 ПҮҮД ХАРА БААБГАИ БАРИГДАБА

Иркутск городһоо 7 километрын газарта, Варанчье гэжэ жалга соо нүхэд Климов, Яковлев гэгшэд баабгайн нүхэн дээрэ орожо ерэбэ. Эдэнэр энэ нүхэнэй эзэтэй байһые мэдэхэдээ малтажа захалба. Тингэжэ нүхэд айхабтар томо хара баабгайе бариһан байна.

Энэ баабгай ехэ тарган, аяар 9 пүүд тухай мяхатай байба. Энэ ушар баабгай болон бусадшье зэрлиг ангууд заримдаа городто, тосхонуудта дүтэ шадар байрладаг гэжэ гэршэлнэ.

КОЛХОЗУУДЫЕ ҺАЙН ҮҮЛТЭРЭЙ МАЛТАЙ БОЛГОХОНЬ

Малажалай эндэхи конторо мүнөө жэлдэ 570 толгой симменталска, 252 толгой «остфриз» үүлтэрэй эбэртэ мал областиингоо колхозуудта худалдахань. Тус конторо һайн үүлтэрэй эдэ малнуудые областиингоо «Сибиряк», Дзержинскиин, Фрунзын нэрэмжэтэ совхозуудhaa абаха юм.

Малажалай контороһоо областиин колхозууд мүн 1125 толгой һайн үүлтэрэй гахайнуудые абаха байна. Тэдэнэй 875 толгойнь «томо сагаан», 50 толгойнь «сибирская северная», 200 толгойнь «кемеровская сахалай» үүлтэрэй юм. Гадна тус конторо нарии ноосотой 900 хуса, һайн үүлтэрэй 48 азарга колхозуудта худалдахаар хараалхандай. Энэ хадаа ашаг шэмэ элбэг ехээр үгэдэг һайн үүлтэрэй малнуудые областиин колхозуудта олошоруулха хэрэгтэ горьтойхон туһа нэмэри болохо юм.

БУЛГАНУУДЫЕ АМИДЫГААР БАРИНА

Иркутска зообаза үнгэрһэн нэгэдэхи квартал соо 330 толгой хара халтар булгануудые амидыгаар бариба. Эдэнэй 210 булганиинь Байдинска ба Мамска-Чуйско районуудай, 120-ниинь Слюдянска районой гүн тунгалаг тайгануудһаа бариггада.

Зообаза һайн арһатай булганудые олошоруулха зорилгоор эдэ булгануудые Тюменскэ, Красноярска хизаар ба Якутска АССР ябуулһан байна.

Булгануудые амидыгаар шадамар бэрхээр барижа һураһан 60 наһатай ангуушан Алексей Демин 9 булга, залуу ангуушад В. Черниговский, В. Г. Сороковиков гэгшэд 8—9 булга барижа, Иркутска зообазада амидыгаар тушаагаад, ехэ мүнгэ абаба.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ФЕСТИВАЛЬ

ВЛКСМ-эй Зиминскэ райкомой хүсэлээр район дотор мартын 1-һээ Майн нэгэн болотор зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ зорюулһан залуушуулай фестиваль үнгэргэгдэжэ байна. Энэ фестивальда тус районой колхозууд, МТС-үүд, предприятинууд болон эмхи зургаанууда уранһайханай самодеятельностин, спортивна болон ДОСААФ-эй коллективүүд олоороо хабаадажа, фестиваль эмхитэйгээр, һонирхолтойгоор үнгэрэгдэжэ байна.

КУКУРУЗЫН ҮРЭНЭ АСАРНА

Областиин колхозууд кукуруза тарилгые жэл ерэхэ тудам үргэдхэжэ, ургасыень нилээд ехээр дээшэлүүлнэ.

Эндэхид 2000 центнер кукурузын үрэнэ хүрэнгэ Украинаhaa, Краснодарска, Ставропольско хизаарнуудhaa, Ростовско областьһоо абаба. Энэ үрэһэнэй ургаха шадалынь 90 процент, шингэнь 19 процент байба.

Энэ үрэһэнэй 340 центнерынь Жигаловска районой колхозуудта ябуулагдаба. Тиихэдэ Тулунска районой колхозуудта нэгэ вагон кукурузын үрэһэн булаагдаба.

П. А. КОНОВАЛОВТАНАЙ БҮЛЭ

Ленино гэжэ тосхондо (Иркутск шадар) Павел Андреевич Коновалов ажаһуунa. Нүхэр Коновалов 1956 ондо 90 наһаяа гүйсэбэ. Габшэдэ, тэрэ үшөөл хүнгэн, нюдөөр һайн зандаа, мүнөө «Сибирь» гэжэ артельдэ харуулшанаар ажаллана.

Тэрэнэй һамган Анисия Исаковна гэр тойронойнгоо ажал һаадгүй хэжэ ажаһуудаг. Эдэ үбгэн хүгшэн хоёр 4 хүбүүтэй, 4 басагатай, 26 ашанартай, 5 гушанартай.

ТҮРҮҮ АНГУУШАД

Ангай арһа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб Зиминскэ районой ангуушад 150 процент дүүргэбэ. Эдэ ангуушад «Заготживсырьёгой» конторододо 7500 ондатрын, 5000 хэрмэнэй, 110 үнэгэнэй, 383 булганай болон олон тоото бусад ангуудай арһа тушааба.

Баян дүй дүршэлтэй болоһон ангуушад В. Воронецкий, М. Ляльkин гэгшэд түсэбөө 300 процент дүүргээ.

ХҮДӨӨ АЖАХЫДА АГААРАЙ ХҮСЫЕ ХЭРЭГЛЭХЭ ШУХАЛА

Гражданска агаарай флодой Зүүн-Сибириин управлени зургаадахи табанжэлэй һүүлшын жэлдэ Иркутска ба Читинскэ областинуудай, Якутска ба Бурят-Монголой АССР-нүүдэй 600.000 гектар таряанай талмай дээрэ авиацин хүсөөр минеральна үтэгжүүлгэ хэхэ, ядохимикат хаяха гэжэ хараалаһандай. Мүнөө энэ управлени колхозууд болон совхозуудтай 1956 ондо авиацин хүсөөр үнгэргэгдэхэ хүдэлмэриин договор баталжа эхилэһэнэй.

Колхозууд болон совхозууд хабарай ба зунай үедэ самолёдой хүсөөр хүдөө ажахын культуранудай элдэб үбшэнүүдтэй, хорхой шумуулнуудтай тэмсэхэ арга боломжотой болохо. Мүн авиациин хүсөөр таряанай талмайе үтэгжүүлжэ талаар элдэб хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэдэхэ юм.

Якутска АССР-эй колхозууд болон МТС-үүд хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүдтэ заласной частьнуудые, тракторнуудай плугуудай анзаһануудые, овощной культуранудай үрэһэ хүрэнгэ самолёдоор зөөжэ эхилэнхэй.

ГУРБАН ИНСТИТУДТА — НЭГЭ ГЭР

Иркутск городто, Ангара мүрэнэй зүүн эрьедэ, «Звездочка» пристань шадар горнометаллургическа, инженерно-барилгын ба политехническэ институдуудай нилээд томо байшан һаяар баригдажа эхилээ.

Баригдахаяа байһан энэ мантан томо байшанда гурбан институдай 9000 тухай студентнүүр һураха болоно.

Байшангай һуралсалайнь корпус 346 мянган квадратна метр талмай эзэлхэ юм. Байшан дотор олон тоото аудиторинууд, 1036 һууритай актова зал, библиотекэ, уншалгын залнууд, типографи байхаар хараалагдана. Тиихэдэ горьтойхон талмайе шэнэ шэнэ аппаратууд хангагдаһан лабораторинууд эзэлхэ, спортивна блок, уһанда тамарха бассейн, наада эмхидхэхэ, мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ ба уласхоорондын классай мүрысөөнүүдэй болохо түхеэр павильонууд түхеэрэгдэхэ.

Нэн түрүүн студентнүүдэ городой барилга эмхидхэгдэхэ. Жэшээнь, 1800 студентнэрэй байха хамтын байра, профессорнүүд-багшанарай байха эрхимээр түхеэрэгдэһэн 118 түгсаар квартиранууд баригдахань. Мүнөө барилгын талмай дээрэ барилгашадай байрлаха 20 квартиратай хоёр гэр баригдажа, ашаглалгада үгтэнхэй. Барилгын хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Д. Доржиев.

г. Иркутск.

Редакторай ... О. ГОМ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-62, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 41-59, пропаганды и перевод... культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00734. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. ...